

14/219 א/ת

12.12.47

דרישה • הצדקה

זכתה ע"פ כפחלי

MARIE AXVICK

האזניה

שנת הלועזי של האזניה הוא... זכתה בברטס (צדקה); כמה תחת דול צדקה; כח 20 שנה לערך; בכנייה עץ; בית קבולה כ 50 שונן. כמה הניס הצדקה על ידו 100 שונן. צדקה 27 סטר. רחבת כ 8 סטר. במרחק כחנן אחד גדול מאורכו 12 סטר בערך, ורוחבו הממוצע 7 סטר. עקב כח"ס 3 סטר, וזכותה כשל הניס 1 1/2 סטר לך הסונן. לכח"ס צדקה סטר"ים. הצדקה עסקה בכח"סות בין קורסיקה וצדקה.

המכונה

מכונה דיזל צדקה כעלת 8 טילודריס, וכח"ס 1000 כח"ס בת צילה של האזניה אבל כח"ס טוב. צדקה כ 32 ליטר כח"ס ליעה המכונה לא מתאימה ביותר לבלוי, כי כח"ס המכונה ילח הוא 1000 לרצו, ולכן הודקה סוכרה להיות קטן מאד, ובמקרה של ים סוער הנהירות סיד נכבדת. מהירותה המכונה לית עם המוטור בים שקט היא 8 קטר. המכונה אינה מתאימה לכח"סות ארוכות ואח"י 48 שעות עבודה טובהים להקטין את את המכונה ב-150-200 ואם מהירות עץ 7 קטר"ים כי המוטור מתחמם מעד.

המכונה

המכונה נבנו בעץ, האנכיים הוסכמו לאורך המכונה, לכל אדם הוקצו מקום של 1.80 אורך, 50 ס"מ גובה, ו-50 ס"מ רוחב. טלר המכונה באניה 158.

המכונה

המכונה הורכב מהמנוע אחד מנעשה כח"סות ריקה של הזכה הוכנס דוד בעל קבול של 50 ליטר בערך. המכונה נבנה באורך קטן, שהוקם לית כך על הסונן. המנוע חובב ב-15 קטר"ים כח"ס ביום.

כח"סות

כח"סות כח"ס בתי-כח"ס על הסונן כח"סות שני לוחות בדול שעמדו בזווית של 60 מעלות, כח"סות לסונן וקאזימח בלוח כ-8 ס"מ כח"ס כח"ס לרועץ. הם כח"סות כח"סות כח"סות.

מיס לוחה באכ"ס כח"סות כח"סות.

כח"סות

על הסונן עמד ארון קטן שהכיל חמרי צדקה. לא היה לנו בית חולים ואף לא חדר מיוחד לכח"סות.

כח"סות

האניה צוידה בכח"סות ל-20 יום. המנוע היה כח"סות בעיקר כח"סות 100 גרם ליום לאיש, סכומי ירקות, כח"סות גדולה של סכומי ירקות, כח"סות קטנה של ריבה, וכח"סות כח"סות. כח"סות 3 כח"סות כח"סות. כח"סות כח"סות לא כח"סות עם ריבה ורבות כח"סות - כח"סות עם ירקות כח"סות. לכן כח"סות כל ח"סות. לא היה לנו בית לגונן את החמ"סות, וכח"סות שהחמ"סות כח"סות על החמ"סות.

מיס

כח"סות היו 6 סונן כח"סות. 2 סונן כח"סות, ו-4 סונן כח"סות-עץ כח"סות לתחילת יין. המנה ליום לאיש הייתה ליטר ליתיה, חוץ מקצה במקר ובמרחב. הניס בהחיות המלקללו אח"י 5 ימים אף על פי שהחיות נחממו לעני סבלאו אותן מיס, ולא החמ"סות כח"סות אלא לטח"סות. ליתיה נחמו מיס כח"סות. במנה החמ"סות כח"סות לנו כ-5 סונן מיס כח"סות.

ארגון האסטיט:

במסיבה נסעו 166 נוסעים, מהם 44 מספרן אמריקה.
הטאר יוצאי פולין ורומניה. קבוצת אחד של הכומר
הכנסי, ב-30 איש נלקחו לתפקידי מסיבה. היו גם
2 טורים ו-6 סלחים אנטי המגה. אנשים לא ממוסמעים
ביותר, אבל במספרם הקטן לא גרמו שרדות פיוחדות.
הם אורגנו במחלקות וחלוקות חכים והאוכל במחלקות
נעמתי עיי ראשי המחלקות.

הצוות:

הצוות היה בן 8 איש: רב חובל, כוונאי, 2 קציני-ספון,
סבה, ו-3 סלחים צרפתים. ימאים וימאים רומנים אבל
אינם צוהים ומבוד לא מתאימים לעבודתנו. נמסעים בכל
רק לדב-החובל ואינם עושים טוב עבודה חוץ מהזקת ההגה
ובנויצציה כשהם בים. רב-החובל נוסע אצלנו זו המעם
הצויה. אינו כשריך ביותר את הארגון שלנו, וגם לא סאמי
לנו ביותר. אינו נוסע למקורות, אלא להסבת הגיון,
ואת מקורות החוף קשה לפעמים להסביר בהגיון.

ההכנה והתעלאת:

המסיבה נקמתה במילפרוט. מקום שם הובננה לדוק ובנדקה.
היא עמדה ברוק רק יום אחד ולא הספיקו עז כל עבודות
הקלפטז, וקלפטו רק עד עז הכים. אחיה עמדה המסיבה
ב-3 טורות במרטייל סם הטעיון עליה אז האוכל, מידות
הגובים, בקבוק האויר לשידות, ומסמן עצים לכביה טמות.

במרטל לקחה סמא למסטיה כמל בקורטיקה, והמליגה לטען
אחרי כרובק הממא התחלנו במניח הסוככים, את כל עבודות
ההכנה חוץ מתקון המוטור וקלפטז עמו הדרינו לחדם,
כך שהמסיבה במעט ולא הייתה ידועה לרשתות ומעט כמות
זלא ידעו עליה האנגלים. המסיבה עצמה זמן רב סמי
בקורטיקה סאחר שהיו קצינים רבים שהטות זלק. המסיבה אינו
רק 7 טון דלק. בינתיים אירע חטקה של החפוז המצליחה
לקבל מצפון אמריקה רק 50 איש ובאסרת במדלחה. הואלט
המסיבה שלנו תשייז את החפוז כדלק, בשידות גובים, ובמסמן
הממא ברשותה, לאחר כך חברה החלון במדלחה.
לפי התכנית היינו צריכים להמגם עם החלון במערב
לקורטיקה להעביר לו את כל הדבריים הגיל. במקרה כל אי
מגיחה היינו צריכים לקבל את הדלק מחסר לנו, עיי מבריה
איי הלבנט, באם המגיחה כן תוקים היה עלינו להסנת אחריה
לנובל, (כמל צרמתי קטן עיי הגבול הסכרדי), ולהצמיד סם
סאדס. מידם ההמלגה ממסטיה, קבלנו הודאות טעלינו להמליג
למרטיל, עיי הממל ולקבל סם דלק עיי מבריה, אחיה באותו
לילה, לקחת אסטים עיי במדול בכל בדוידיה הצרפתית.
לא הבינונו מה המחלה ולא דעינו לקחת אסטים באותו לילה
כי האמן המסיבה לא היה מוכן והיו בו עוד כ 2 טון עצים
וכל האוכל כי לא היה מסמן לאוכל, סאדו כונחיים על
המסוכים ולא היינו ממטיקים לנקות את המסמן עד הערב
המחודתנו אנו. הודענו על כך למדל, והודיענו לנו סמבוא
למנדול רמם בקבל את הדלק, וכממא אנשים סיעדנו לנו לגסוד
את העבודה.
כממא להודאות הוענו לספרן העבודה ב9 בערב לפי טעון
צרמתי, מקום העבודה היה עמרו קטן כ 2 טייל צפונית מערכית
מבנדול. כמניסח על סלע היה קבוע פנס כממן סמן אור
טוממם, ומן היו אורות כונון. דקנו עונן כ170 סטר
מהחוף. קבלנו כממ בחוריים שהתחילו לנקות את המסמן,
העלנו את העצים והאוכל, וסדרנו הכל על המסמן. העבודה
במסיבה עד 1 בערך. בינתיים הגיעה גם הסירה עם דלק
ו; סלנו ממנה 3 טון דלק, כך כממייס היה לנו 9 טון דלק.
כמות לא ממטיקה לננויצציה הרעה, אבל הוגיחה לנו ממקבל את
הטאר, עוד כמסמן במיחלוקי סברה ממליגה.

אלם הכוונת של החלוקה נכונה ולא יכולה להכנס לכוונת מקום מאחר שכוחו בלי קפטן דומה לכוונת פידרטיים. אכחזר היינו צריכים לקחת מהם את 50 האיש שהיו על א ספינותם. נשעה 1 בערך כסוגמרת העבודה, בקווי המחשבים וההילוך החלפת אנשים. העבודה נעשתה ע"י סירת גומי אחת שהובילה גבת אחת 30 איש בלי הובילות. שיטה זו לא צלחה לא טובה לשי דעת כי היא גורמת לאכזריות בכוונתה. את החכילות העלו על הספינה לחוד עם סירת עץ גתת שהיתה במקום, ולבסוף גם בעבודת סירת הגומי קבלנו כסך 95 רובע 122 איש שמוכנו בחסון, והמלבוש כסירת הגומי בגדרת על ידינו. קבלנו הוראה להפליג בכוון למרכז קורסיקה וע"י גולף דה-טורט החכה לנו החלוקה עם מכוונתה הסבורות.

בבוקר שלאחר ההפלגה התקשרנו עם איחלוקה והיא נתנה לנו את הודרתה הגיאוגרפית, קבענו את המזיכת 122 בערב סול גולף דה-טורט, והבאת בעתה זו כמובנו בתה. היט חיה די קשה לביטה אבל נמלצנו לובת (לונגוסייד) דומן אל דומן ככדי לאסתר את העגרת האנכיים. והדלק שהועבר א אלינו ע"י כמאה מהמנוקים שלהם לתוך חביות על ספינותנו. ב 4 בבוקר עזבנו את הספינה, יעצנו לה להכנס למסרף ולעגון ולא להסתכן בנפיעה לזבזבן קורסיקה, דרך בהיתה אורכת יומיים לפי מהירותה של 2 קשר, הסתנה לה ע"י מוטור דודני עטן שהיה בדרותם. אל זכרון למחרת התחילה באיזור ההוא טעיה קשה, שלפי דעתי איחלוקה לא היתה יכולה לעמוד בה עם. קבלנו מהחלוקה 44 איש, עם דומם ומלוות. העכרת אאאא / האנשים ארבת 10 דקות, שאר הזמן נלקח ע"י העגרת הדלק.

ההעברה

נסענו סערה קורסיקה דרך מעבר בונופבי לם ינת. מהם נסענו לכף גלו, וכנס דרך מעבר צריגו לצבון סורה כריטה. מבריטה לכף המערבי מורתי טע"י אלכסנדריה. הקורסיים נקבעו על ידי לאי הצפיות מזב הזויר מבלטה, וכל הדרך נסענו בים קטן. הקורס לאלכסנדריה נלקח בתוך הסבון יקו המסירה אל המסתימות פגיע לדמייתם וראינו לעצות רובם כל ספינה הנוטעת הילכסנדריה לצודת סעיד. הסבנו לעבור. ה. שורט סעיד בערב ולבנוע בכונן לעזה למקום העבודה שנקבע לנו, עד הבקר. בבקר לכמות את המוטור ולסוע במסרטיב בכונן לאורה-סעיד, ובערב לחזור ולהגיע למקום העבודה. ביום שתיינו צריכים להגיע לאלכסנדריה בערב המוטור למסך 5 טעות, וכל הסבון הדרך התקלקל כי לא יכולנו להגיע למקום העבודה למחרת בערב, באה גסע למחרת היום כחזרה בכונן למורט-סעיד. החלטנו שנדאי לחטור עוד יום בים ולענות את כל הדרך כשורט סעיד לארץ למחרת בערב.

הדרך

בסך היום נסענו לכונן שורט סעיד בלי כוונת, בלילה חזרנו בכונן לאלכסנדריה, וביום נסענו חזרה לאט בכונן למורט-סעיד. צבענו את הספינה באדום וסינינו את שמה לם תורכי שקבלנו מוארץ לשי בקסתינו. כמקר הגיעה הוראה שטטיים את מקום העבודה לתיא ומקטבו להגיע עוד באותו לילה אבל כדחקנו מתיא, בזמן קבלת ההודעה היה 150 מיל, שהיה כדוך ב-22 טעות נפיעה. ההודעה נקבלה ב-10 כמך זמא שלל-אכיים היינו מגיעים רק ב-3 בבקר. לכן הודענו שלא נוכל להגיע, ובגיע רק בלילה שלמחרת. חוץ מזה לא ראינו לנבוע יטה כשורט סעיד לתיא אלא לאורך החוף עם מסרטיים וכונטור, ולהגיע לתיא ב-10 בדרך.

בשעה 6 בערב, כשהיינו ב-10 טייל צפונית-מערבית מפורט-סעיד
 דאינו נסחיתתה כנאה מכונן חרץ. בכרחק טייל אחד מצתנו
 צמחאו עוד כתי טפירות. הסחיתתה עברה בין טאי הספירות בלי
 להתעכב, נגשה אלינו עד כדי 15 מטר והתחילה לכדוק אותנו
 במסעפת. ספוננו היה גקי וחץ כחבר העובדים הרגיל וטכני
 לא היה איש על הספון. חשבנו את הדגל התורכי והצדענו בו.
 העכדנו טלח אחד סיחטס כאילו את מגדל האור כל מורט-סעיד.
 כשצא הטלח את מגדל האור כל מורט-סעיד והודיע לנו בקריאות
 על כך, אך כי את מגדל האור דאינו כבר מקודם, שינו את כוון
 הנביעה ישר לכגדל האור. נענו כל הזמן בטחידות קטנה כדי
 להרויח זמן. הסחיתתה לונתה אותנו עד כ-5 מיל מפורט-סעיד,
 שאלה מאין אנתנו ולחן מנינו. הודענו עיי מנס כאנו באים
 סכריתתה ונוסעים למורט-סעיד ולטריפולי, כך שבאם לפהרת אמצע
 נפוס אותנו נוכל למר שהיינו מפורט-סעיד ונוסעים לטריפולי.
 את ברכנו בערב-סוד ובגטיעה צלחה והתלקו.

הכינו עד שיצאנו לטי המנונו מתחום הרואדאר שלהם, וכנינו את
 הקורס לעזה. נסענו בליה זכיות לכוון עזה בבחירות הקטנה
 האסטרית אבל גם כך יצא לנו להגיע יותר מדי מוקדם לתיא. לא
 היינו לעזור את המוסור לומר ביום, ולנסוע רק עם סכריות,
 כי אז היינו עומדים לגברי עם הסכריות שלנו שבנויים רק לרוח
 חזקה, וזה לא היה עוצה את הרוכס הרצוי על מסקימים כהחוף
 המים. לכן, בקטנו להקדים את טעה העבודה ל-10 במקר ולא ל-5
 שעות בוקר לטי ההוראות. ארגון טרב לקבל את הצעתינו, אם
 כי לא ברור מדוע.

כאלצנו לכבות את המנונד בערב במרחק 1 מיל כהחוף כול אסקולון
 ולהכות ס-6 בערב עד 10 בערב, כי המוסור טבל טעד טעבודתו
 היטית בשחך היום ובלילה הקודם וצי אבכר היה להסתיך לעבוד
 לאט ולא בטלוא הסחירות.

סקום המורדה בקבע עיי מזה הכיוב החדס כל תיא. על קעה הסזח
 דלק מנס. בקטנו סיתנו לנו סמני אור כי קעה להסתיך במנס
 בטל החוף טואר, ט כי הפנס ככא בהלק החוף כל החוף. ברם,
 מהים קעה לונות סקום על החוף ככתיין סמני אור מוסכמים. ליד
 סקום העגינה הייתה צריכה להכות סירה עם אור. נתנו לנו כ-5
 באנציות שהספקתי להסתיך ועיי כך שבאתי את סקום העבודה. בלי
 הבננוציות הייתי צריך לנסוע לאורך ה דף ולחפש את המקום. כך
 כונפתי את ההרטוס ישר לאור ובמרחק 150-200 מטר מהחוף נגשתי
 לא סירה עם אור, אלא 8 סירות בלי-אור. הדבר הזה הכניד טאד
 על הסרון הסחינה, כי לכל סקום שהייתי פונה נכאא סירה טחח
 לתרסם סנינתנו ונאלצתי לעגון, אם כי יכולתי להתקרב עוד לחוף.

החוף

החלנו בהורדה אנשים לסירות. על הסחינה היו 4 טולפות
 ואנשים לכל טולם לעבודה. אולם הסירות רצו לגעת לא כיא לסולם
 כי דוקא 6 סירות התרכזו עיי סולם אחד, ו-3 הנסאות עיי
 סולם כני אם כי נעקתי להם שיגעו ל-4 הטולפות כנראה חסשו
 שלא יהיה טטפיק אנשים לכולם, ועיי התרכזו כולם עיי האולם
 טיגו אנשים יורדים בו.

בעת שעל הסחינה נשארו כ-30 איש קבלתי הוראה טעלי ועל טוסקא
 והודעוני לתזור עם הסחינה. ירדתי כיד לחוף להגוס עם האיש
 האחדאי להוראה זו ולהסביר לו שהדבר לא בא בהספון, ספון
 טכטינה מתכנתת אם יכארו בה אנשים בלי סירות, והיא טוכרתת לה
 לטל הקרוב כדי להטטייד כדלק. סחינות טוכות נוספות לא היה ה
 הסחינה נדאית. ירדתי לחוף כשהסחה לחזור לסחינה, ולהביא
 ללב-החודל כסף טיובל לקנות דלק. כי הטכף שהיה ברשותי לא היה
 טטפיק. שהייתי בחוף כ-20 רנע, נגשתי טאחז לטני גפלי טיובל
 להחליט, וכאשר החליטו, אז הסחינה כטי לא הייתה. יונא אי-א,
 טוסעה בלי טטי, וגב בלי חטיף שהיה טחנותי טיובלטי לנגר להם.
 לא ברור מדוע לא הודיעו לנו בקטה הרגיל עיי ישר להורדה, א-טל
 היה לנו קר טטי 7-7 ימים וגם לא ברור מה חן טטי. זכרתי לחזר

14/219 אמת

8.12.47
21.12.47 נדפס:

הקשר ב"הפורציים" (מרים).

הכלי הפליג מסידיני עם סרגה והנס, אך כעבור יום הוחלף הנס באדיר. הציל כרגיל: גנרטור, שני מקלטים, שני מסדרים, וחלקים רזרביים (חלקים וכלי עבודה במדה בלתי מספקת). העליתי מ"החלוץ" גנרטור נוסף שלא היה מותאם למכשירים.

הקשר עם סידני הוקם עוד לפני ההעמסה, ופרט לכמה מקרים "דפק" הקשר כהלכה. עם ליאונרד הוקם הקשר יומיים לפני ההפלגה ולא היה אף מקרה אחד של כשלון בהתקשרות. שתי תחנות אלו לא סלחו כמעט כל חמר, ועקר העבודה המעטה היה מסלוח הגדרתנו הגיאוגרפית.

הקשר עם ארנון הוקם סמונה ימים לפני הגיענו ב- 26.11, מיד לאחר הודעה על כך מליאונרד. הוא התנהל כהלכה כפסך כל הזמן, והיו רק שלש פעמים שנתק: פעם בגלל תנאים אטמוספריים, פעם בגלל קריעת האנטנה ע"י המפרטים, ופעם בגלל הנקרבות משהיתה ראוי לצייין את זכות התחנה בארנון ואת מאמצי עובדיה שאפשרו המטכ"ל העבודה בסדר.

עם התקרבותנו לארץ הלכו הקשרים ותכפו והעבודה הלכה ורבתה. תחילה התכווננו למעט בעבודה בקרבת הארץ, בי הברותה הנצחית שבפי הימאים כי "הקשר מביא עלינו את האנגלים" הכתה שרשים גם בנו. כשהתקרבנו, תחת לחץ עבודה ואחרי נתוח הברותה המטכ"ל לעבוד. השתדלנו למעט בהופעות אולם לא הצלחנו - העבודה היתה רבה. כיצד לא הסיגונו האנגלים - לימאים הפתרוניים.....

כבעות האחרונות קוימה האזנה בלתי פוסקת מצד החוף ואף אנו היינו מאזינים לעתים קרובות, בשעתיים האחרונות התחילה עבודה קדחתית ולמעשה היה זה קשר בלתי פוסק.

הערות

א. בסעה האחרונה נתקנו את האנטנה והוספנו לעבוד בלעדית. שמעונו חזק למדי, ורצוי, לרעתי, לעבד בצורה זו (במקומות שוממים - אפילו בספה גלויה) כפגיכות בין כלים, בהעמסות ופריקות. כפגיכות שהיו לי לפני עלותי על סרים נהגתי כך, והדבר הועיל מאוד להתקשרויות הכלים. ועוד: באמצעות סטה זו אפשר לקבוע את המרחק מהחנה לתחנה, ולזהות את מקומה של התחנה השנייה. נראה לי כי במרחק של 10 - 5 כיל שומעת אותך התחנה השנייה באופן חלש שאיננו מאפשר עדיין עבודה תקינה (הכל סדור בקשר לנתוק האנטנה ב"ס"ר). במרחק עד 5 כיל אתה נשמע חזק למדי. כסחסיית כי הכלי השני קרוב אלי - הייתי מנתק את האנטנה, מסיים את הקריאה ומחכה לתשובה. במקרה של חוסר קבלת תשובה ידענו כי המרחק הוא למעלה מ-10 כיל: במקרה של קבלתה הייתי מעריך את המרחק לפי הווק הסטיעה.

ב. הגנרטור שצוידנו בו היה בעל תצרוכת גדולה מדי (16 אמפר) בו נזמן שהסוללות היו בעלות קבולת קטנה מדי. בממוצע הספיק לנו זוג סוללות (כ"א כ"א 6 וולט) ל- 2-4 שעות, לפי המרחק מהכסים. ענייני הטיענה היו אף לא בסדר כי למכונאי לא היה מושג בחשמל, הספק הדינמו היה מועט (6-8 אמפר) החבורים בין הסוללות היו לקויים. התאמתי את הגנרטור השני למקלט והדבר עזר לאסיכת חשמל. עוד דבר הפריע מאוד לעבודה: הימאי לא הצליח להטיל את מרותו על חכד העובדים הזרים, והקפיטן הסבור נסה להערכב בענייני הקשר. הדבר הגיע עד לאיום באקדח מצד הקפיטן עלי.

ג. בשלבים האחרונים של העבודה התערב המוסד בסדרי העבודה שכן סתי תחנותינו בצורת העלולה לחכל בעבודה. רצוי כי כל קביעת קשרים ושנוי הסכם יבואו רק מצד מחלקת הקשר שלנו, בצרוף חתימה.

ד. היה רצוי שנדע את גלי המסמכים והאווירונים, כדי שנמקרה של גלוי נוכל לדעת את מידת חשדותיהם ותכניותיהם.

ה. במסך כל הוסיפה האזנו לסכויי מזג האויר שנשלחו ע"י מלטה. הדבר חשוב מאד; בעיקר בתקופת שנה זו, ורצוי כי כל גדעוני יצויד ב"הסכם העבודה" כל תחנת מלטה.

התחנה מסדרת פעמיים ביום, ב-0500 וב-1700 גמת, בגל 5250 (יתכן סגם בגל 11200). כל שרור מוסר את סכויי מזג האויר ל-12 שעות הקרובות במפורט. וסכויים כללים ל-12 שעות נוספות. תחנה זו עסוקה גם בעבודה אחרת ולכן היא מאחרת עפ"י בסודרי מזג האויר, לעתים עד סעה.

קריאת התחנה הרגילה היא 3/5/9. לפני סדורי מזג האויר היא קודמת קצת אחרת (662?), שולחת כותרת המכילה אותיות וספרות, הכותרת מסתיימת ב- "וע בת". אח"כ בא החומר בטפה גלויה. הוא מחולק לחמסה חלקים, לפי אזורי הים-התיכון:

1. מפרץ ליאון, צפון סרדיניה ודרומה.
2. הים השירני.
3. הים האדריטי וצפון הים ~~אגא~~ הירני.
4. הים האיגאי ודרום הים הירני.
5. תעלת מלטה, דרום כרתה, בנגזי עד אלכסנדריה, אלכסנדריה עד חיפה.

סדר ההודעה:

מספר החלק, שעות התצפית, סימני האזור, שם האזור, כוון הרוח, עצמת, מזג האויר, מצב הים, תאור הגלים וכיוצא בזה, הראיות, אזהרות מיוחדות. אח"כ נתנת תצפית ל-12 שעות נוספות שבמקרה של מזג אויר גוח היא מכילה רק את המילה "נוכה"; מזג אויר קשה ומסתנה מסדרי תצפית נעורטת. בסוף הסדר התצפית של כל חלק ניתן הסימן ~~ל~~ אר.

התחנה ממשיכה במשלוח תומר רגיל שלה או במשלוח סכויי החלק הסני. לשני כל חלק באה ככותרת דוגמא בעמוד הבא.

14/219 א.מ.ר

19.6.48
21.6.48

0443

מיד

19.ט.ס

ל - ארנון
ס - סידני

בתשובה לתזכירך 177.

א. פרנס האנשים בסריס;
סך הכל: 139. טוח 121 בחורים; 18 בחורות.
130 דיונות ארץ ישראליות. שליש ארץ ישראלים חוזרים.
חלוקה לגילים:
7 מעל 35
2 17-18
130 18-30

ב. הנדקיס: פרטים על הכלי תקבלו מליאונרד, על חלוקת אנשים נודיע.

20.6.48
21.6.48

0606

21.ט.ס

ל - ארנון
ס - סידני

תשובה לתזכירך 177.

בנרקים: 240 איס; 182 זברים; 58 נשים. בויל: 17-35; 235; מעל 35-5
תנע וינות חוזרים, 230, דיונות ארצישראליות.
7.ג.
ב.סידני. חומי. בכר. דני. מריס. ברקיס. נייכאל.

24.6.48
22.6.48

2210

12.ט.ס

ל - סידני
ס - ארנון

קוטי, מלוח המגויסים בסריס טוען
סמטקד סידני אשר העברתם ארצה של סני
אקדחיס ואוכרמס אמריקאי אחד. כלם רכוש פרטי.
הנכון הדבר?

ב.סידני. מריס. חומי.
2.4

14/219 א.מ.ר

10.12.47

מפי שלום:

שמה הרשמי של סריים:

M/V MARIE ANKICA

חופי
א.2

ש.מ.ר

9.12.47
11.12.47 נתקבל

טבא

הנדון: זיהוי רות

ישראל גיבזבורג עתובאי מיהבורג הודיע
ביום 4.12 ליוזביטד פרס, כי בזמן הורדת המעטילים
ירו חברי ההגנה בסמיכה תחנת דינרינג כדי להטעות
את הצבא ובאותו זמן הורדו המעטילים כראוי ב'בושינסקי'.

א.3

ש.מ.ר

- א. / לסלסונות נודע על "הפורצים" מהעבודות.
- ב. / נשלחה מסחיתת לחפסם ולהחריסה.
- ג. / הטלסונות ינכו 370 רשיונות עליה ע"ח "עליה" ו"הפורצים".
- ד. / המספרים נלקחו לפי "ידיעות אחרונות".

א.4

9.12.47
9.12.47 נתקבל,

ל - טנא.

הנדון: מעניני ההעפלה.

- 1. / אנשי הסלטון לא ידעו כל פרטים על אצלת הצלחתה של ספינת המעפילים "הפורצים" להגיע לוף ת"א. הפרטים נודעו להם מפי העתון. מיד נשלחה אנית משחית לחפש אחרי הספינה, ולמפקדיה היו הוראות להשיגה, לחפשה ולהחריסה.
- 2. / השלטונות ינכו 200 רשיונות עליה ע"ח העולים שירדו בנהריה, ועוד 170 רשיונות נוספים ע"ח העולים שהגיעו ב"הפורצים". המספרים נלקחו לפי "ידיעות-אחרונות".

הנדון: ספינת המעפילים "הפורצים".

כפי הנראה שהאניה שנתולתה לאנשי הצי ביום 1.12.47 (ראה כתבנו מ-2.12) היא ספינת הפורצים, שהגיע לחוף ת"א.

אולם, בחוגי הצכא לא נתקבל כל אסוד רשמי לכך וכן לא נוטל מצב התכן שהוכרז עם גלוי הספינה.

למשלח
א.8

הנ"ל

הנ"ל

14/219 את

2.12.47

ל - טנא .

הגדון: שמועות על אנית מעפילים.

ביום 1.12.47 בשעות הערב, נתקבלה במשרד תיאום התחבורה הצבאי, ידיעה מהימיה, שלפיה נתגלתה להם ספינת מעפילים הנמצאת עתה לחת מקומם של אנשי הצי.

כלת הקוד לאצה זו היא: TUFFY

לפי שעה לא נודעו פרטים נוספים

x x x x

3.12.47 - 0608 - 7 מס. מ - פחים.

מבקשים להקדים את שעת העבודה לעשרה בערב, כי אחרת נסתובב לשוא. (מבקש תשובה מידית).

x x x x

3.12.47 - 0400 - 14 - טקסט - מ - פחים - 0610

תאריך - 3.12. שעה - 0400. צפון - 3130. מזרח - 3330. קודם - 090. מהירות - 060. ים - שקט.

x x x x

3.12.47 - 0615 - מ - פחים - תשובה לתזכירכם 9.

בשעה שש עשרה וחצי, בקרבת פורט-סעיר.

x x x x

3.12.47 - 0645 - מ - נעמן - אנו מאזינים כל שעה, הם כל שעליים.

x x x x

3.12.47 - 0730 - 10 - מס. מ - ארנון - 0815

בשכיל להגדיל את הסכוי שתגיעו למקום אין להקדים את שעת העבודה. /1
תתרחקו מחוף מצרים בתוך שמירה על סעיף א' בתזכיר 8. /2

x x x x

3.12.47 - 1615 - 8 - טקסט - מ - פחים

תאריך - 3.12. שעה - 1400. צפון - 3135. מזרח - 1. מהירות 5,7. קודם - 205 (250) מצב הים - שקט.

x x x x

3.12.47 - 1620 - טקסט - מ - בני - עובדים בלי אנטנה. שדרו בצד.

x x x x
./.

14/2

- 11 -

3.12.47 - 1710 - סקסט - פ - סרים

לא רצוי לנפח את סירותינו היש לכם סירות. רצוי אור
על הסירה שתחכה לנו.
דורש תשובה מיידית.

X X X X

3.12.47 - 1725 - 12 - פ - ארנון
1910

על הסירה יהיה אור. /א.
נכון שכונה סירות. אם אינכם יכולים לנפח שלכם, אפשר /ב.
לוחר. /ג.

X X X X

3.12.47

1930 - פרים הופיע בסדר. ארנון מאזין בלי הפסק.

2100 - פסים - אין מה להודיע.
נחבקש לתת הגדרה.

2105 - לפרים - תן הגדרה.

2115 - פסים - שני טיל מאסקלון. מתקרבים לחוף. נגיע אליכם,
בעשר.

2117 - פארנון - מה שהירותכם? תשובה - 7.

2120 - פסים - יתכן שנגיע בשתיים.

2125 - נקבע קשר ל-2200.

2130 - פס. 13. נשלח - 2210 /א.
פ - ארנון - /ב.

א. סקום העבודה, מזה חביוכ החדש של תל-
אכ"ב, קילוסטר בערך דרוכה כנכל תיא.

ב. בחוף על יד סקום העבודה דולק פנס
חסמלי, וסירה בים.

ג. את הנמל תזהו לפי האורות ואור אדום.
ד. הלך כמלוא המתירות.

ה. את נמל יפו תעברו באוחות חובה.
ו. את העוגן בירכתיב, תורידו על הכל,

ז. כשביל אפשרות של נתוק ברגע הדרוש.
ח. ככה חולים שלא יוכלו ללכת בכוחות עצמם
הודיעו סעת הדיעכם הסדויקת בגפת.

נקבע קשר ל-2230.

2230 - פסים (תקבל: 2235) - תנו סמנים כפנס, באם אפשרי כין
עשרים וארבע לאחת-גמת, הזמן בו נגיע. כעשרה חולים.
מה נשמע בארץ.

2240 - פסים - הודיעה שתאזין ב-0030.

./.

14/219
מל"ג

- 3 -

27.11.47 1700 - קצורים - מ - מרים

- א. יש מים ומזון כמידה מספקת.
- ב. רוח האנשים איתנה.
- ג. מספר העובדים הזרים - 8.

X X X

23.11.47 - מירי - מט. 55 - ל - ארנון
27.11 2125 - מ - מירי

- א. כיום שבת כנוקר הפליגה מרים בשמה והפורצים.
- ב. כלי צרפתי, מאה טון, שני תרנים, שלוחה קדימה.
- ג. מאה ועשרים ושנים מעפילים מסידני, וארבעים וחמשה מהחלון.
- ד. הקרו צרפתי, שמונה איש הרוצים להתמסר לאנגלים.
- ה. מהירות - שמונה קשר, עם המפדשים מקמימום - אחת עשרה.
- ו. דלק - ל-15 יום.
- ז. אוכל ומים ל-18 יום.
- ח. מלויים - גפתלי וטוסקה.
- ט. למלויים חמש מאות ויזים.

- א. על מקום הסליקים יוצע מהמלויים (?)
- ב. היום מדגניה חוזר מביתה.
- ג. חדרן לאורך החוף הכי בשוח לכלי זה בתקופה זו.
- ד. אם הקרו יחזור בו מהחלטתו להתמסר יהיו כל התעודות בסליקי דאש חמה.

X X X

27.11.47 2000 - 3 מט. - ל - מרים
28.11 0905

- א. תסבירו בסדויק מה כוונתכם בטעיף ר' של תזכירכם 31.
- ב. האם ידועים לכם הכנויים של מקומות-ההודות.
- ג. בסליק לאנשים תכינו אוכל ומים לשני ימים.
- ד. תעודות הספינה והעובדים תסתירו בסליק מיוחד.
- ה. תשמידו כל סימן ותעודות העלולות לגלות מקום היציאה.
- ו. תזהירו כלם לבל יגלו מקום-היציאה, הנתיבות ועוד.

X X X

28.11.47 0615 - טקס - מרים - מ
0910

תאריך - 28.11. שעה - 0615. צפון - 3604. מזרח - 2300.
קורס - 090. מהירות - 080. ים - טקס.

X X X

28.11.47 - יסער וסידני

הקשר עם מרים תקיין.

X X X

./.

14/219

- 2 -

26.11.47 - 2130 - 1 פס - ס - ארנון
27.11 0900

ברכת הארץ למורצים ההסגר.

X X X

26.11.47 - 2200 - ס - ארנון
27.11 0850

פא - 9 . פא - 0 . מב - 1 . מב - 2 . מב - 3 .

X X X

27.11.47 - 0920 - 31 פס - ס - פרים

ברכת המעפילים שלווח לכם.

בספינת פאה ששים ושבעה (167) איש. מהם המישה חולים. /א.

המלויים: נפתלי ירדני מרגה, שנסקה ואדיר. /ב.

שסנו: ספינת ההגנה יהפורצים. הודיעו באם יש שנויים. /ג.

אין סליק לאנשים. נשתדל להכין למפשרים ונודיע מקומו. /ד.

חבר הצובדים מתמסר במקרה שנתפס. /ה.

הפסו בספר הרשמת הספינות, שם תורכי, מצרי המתאים לספינה /ו.

נת 100 טון והודיעו לנו. /ז.

בלנתקרב נודיע מאין נבוא, אנו רוצים לבוא מדרום באם ירשה /ח.

מוג האויר. הודיעו דעתכם. /ט.

לנו סירת גומי המכילה שלושים איש ומירת עץ קטנה. /י.

X X X

27.11.47 0900 - סקסט - ס - פרים

תאריך 27.11 - שעה - 0600 . צפון - 3653 . מזרח - 1950 .
מהירות - 070 . מצב הים - 1 (שקט)

X X X

26.11.47 2200 2 פס - ס - ארנון
27.11.47 0950

שלוש פעמים ביממה תודיעו ההגדרה, המהירות מצב הים, האנשים והסמינה. /א.

האם הנכם קאזינים לשידורים של מלטה על מזג-האויר. /ב.

החל ממחר יש לקיים ארבעה קשרים ביממה. /ג.

X X X

27.11.47 1700 - סקסט - ס - פרים

תאריך 27.11 - שעה - 1400 . צפון - 3747 . מזרח - 2043 .
מהירות - 070 . ים - שקט.

X X X

14/219

מרים - הפורצלים

22.11.47 2085 - 86 סס. ל - ארנון
 ז - יסער

הכרך נארבע וואזי יצא מנסך כלי עם מאה זעשרים ושנים. התכנית
 לקבל בורכה חסישים סיוחנן.
 שמו - ספיקת ההגנה הפורצימא.

X X X

23.11.47 - 90 סס. ל - ארנון
 24.11.47 0145 ז - יסער

הליטה קבלה הפורצים את ה-50 סיוחנן.

X X X

25.11.47 - 2155 - 110 סס. ל - יסער
 ז - ארנון

תוליעו פרטי הפורצימא:

- 1. שנות המפקד, המלוח והגדעוני.
- 2. מהירותה
- 3. לכמה ימים דלק
- 4. סים ומדון.
- 5. אמצעי-הצלה ושיש ולכמה אנשים: סירות, רפסודות, הגורות, חבליים.
- 6. סירות ההוראות בנוגע לקורס, קשר עם ארנון, התנגדות.
- 7. דגל, שמה-הרשמי, תיאור הצוני.
- 8. עומק
- 9. הגה וזרבי
- 10. האם נוכחו סליקים, כמה ואיפה.
- 11. מספר העובדים הזרים, לאומיותם ותעודותיהם.
- 12. הרכב המעפיליים: סין, גיל, התנועות והארצות.

X X X

26.11.47 1710 - ססס. ל - ארנון
 ז - מרים

תאריך - 26.11. שעה - 0700. צפון - 3720. מזרח - 1635.
 מהירות - 080. מצב הים - 3 (סוער).

X X X

26.11.47 2000 - ססס. ז - מרים

תאריך - 26.11. שעה - 1630. צפון - 3796. מזרח - 1739.
 מהירות - 075. מצב הים - 3 (סוער).

X X X

./.

הברק והחלוץ נסיון שלישי מצפון אפריקה

באוקטובר 1947 היה זה אמורה להצטרף למניין ההפלגות מצפון אפריקה הפלגה שלישית של כ-600 איש מאזור העיר אלג'יר, לאחר שתי ההפלגות קודם לכן באותה שנה של הספינות 'יהודה הלוי' ו'שיבת ציון'. בתחילת אוקטובר נשלחה למשימה מלה-ספציה הספינה 'ברק'. מלווי ה'ברק' היו יהודה בן-צור, מפקד הספינה, הגדעוני בני גפן, ורופא מעפיל שגויס לצורך המשימה. כבר בתחילת דרכה נתקלה ה'ברק' לסערה קשה, מנועה כשל, והספינה 'החלוץ' הוזעקה לגרור אותה לחוף מבטחים בסרדיניה ולהמשיך במקומה במשימת ההעפלה מאלג'יר.

מלווי 'החלוץ' היו נמרוד אשל, מפקד הספינה, יעקב בצר ("קובה") והגדעוני בני גפן. 'החלוץ' הגיעה לנקודת המפגש באזור אלג'יר אך נאלצה להימלט מהחוף לאחר העלאת 44 ילדים ובני נוער בלבד בשל התערבות המשטרה, תוך שהיא משאירה על החוף את יתר האנשים ובני משפחות הילדים. בהמשך, נעצרה הספינה ע"י הצי האיטלקי בסרדיניה, נמלטה מהמעצר, ומצאה לבסוף מחסה במפרץ ג'ירולטה שבאי קורסיקה.

הספינה 'הפורצים', בדרכה ארצה עם מעפילים שהועלו בצרפת, קלטה במפרץ בקורסיקה את קבוצה הילדים מ'החלוץ'. בהצדיקה את שמה, הצליחה ה'פורצים' לפרוץ את הסגר הבריטי ולהוריד את מעפיליה בחוף ת"א ב-4 לדצמבר 1947. ניתן לסכם ולאמר שבניסיון השלישי להעפלה מצפ' אפריקה, למרות רצף התקלות והמסלול הפתלתל, עלו ארצה 44 מעפילים.

בהמשך ביצעה 'החלוץ' הפלגת מעפילים עוקבת תחת השם 'כ"ט בנובמבר'. ה'ברק', עם היסטוריה של תקלות ומצב טכני ירוד במיוחד, לא הופעלה יותר ע"י המוסד לעליה ב'.

[רשם: צבי בן-צור]

יהודה בן-צור מספר על ה'ברק'

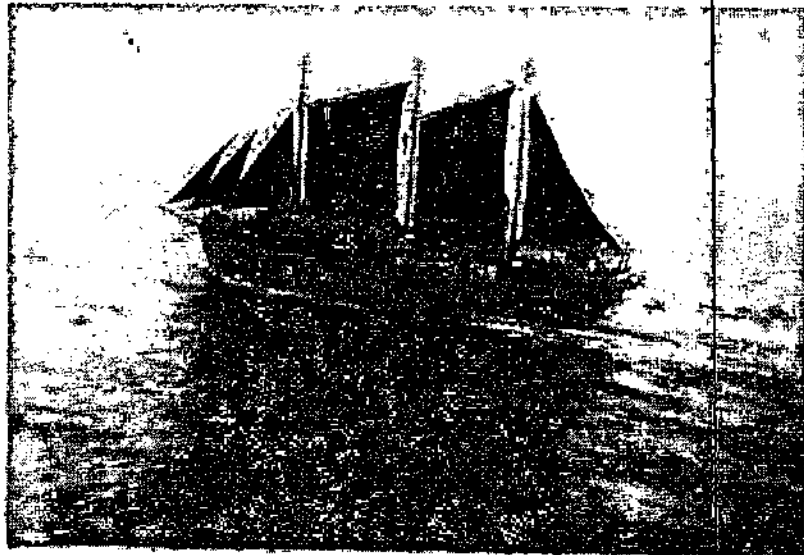

יהודה בן-צור - מפקד ה'ברק' מסכם את ניסיון ההעפלה השלישי מצפ' אפריקה

נמרוד אשל - מפקד מספר

Handwritten signature or note in the bottom right corner.

הספינה 'החלוץ'

עדות המלווה: יהודה ("פרא") בן-צור.

'ברק' – Yilderan בדרך לאלג'יריה

בתחילת 1947 החל 'המוסד לעליה ב' את פעילותו בצפון-אפריקה. ב-31 למאי הגיעה ארצה הספינה 'יהודה הלוי' בפקודו של ישראל חורב וב-28 יולי 1947 הגיעה 'שיבת ציון' בפקודו של ד"ר מימון, שניהם ימאי הפלי"ם.

באביב 1947 סיימתי את מסלול הכשרתי כימאי פלי"ם, מקורס מפקדי שירות ועד קורס חבלים, שלאורכו השתתפתי במבצעי הורדת מעפילים (היחיד שצלח - הורדת מעפילי 'עמירם שוחט' בחוף שדות-ים, בליל ה-16.8.46).

ב-22 לאוגוסט יצאתי עם ידידי עמי זינגר-עמיר בטיסה לפראג. בדרךנו, כביכול חזרה ארצה, משארנו באיטליה. דרכונינו נלקחו מאתנו ל'מיחזור' (עליה ד') ואני הפכתי ל'פליטי', בעל 'תעודת שהייה' Soggiorno "כשרה למהדרין"

בשם הרשקו פרייט. את תקופת ההמתנה לקבלת תפקיד "ביליתי" בבסיס מלג'נטה (עיירה בקרבת מילנו) ששכן בחווה קטנה במסווה של הכשרה חקלאית לפליטים ושימש בפועל לאחסנת מזון ודלק עבור אוניות המעפילים וכן שכן בו "מפעל" של מערכת הרכש, שעסק בהטמנת נשק קל בתוך כלים מכאניים כבדים ששוגרו ארצה כמכונות... חקלאיות.

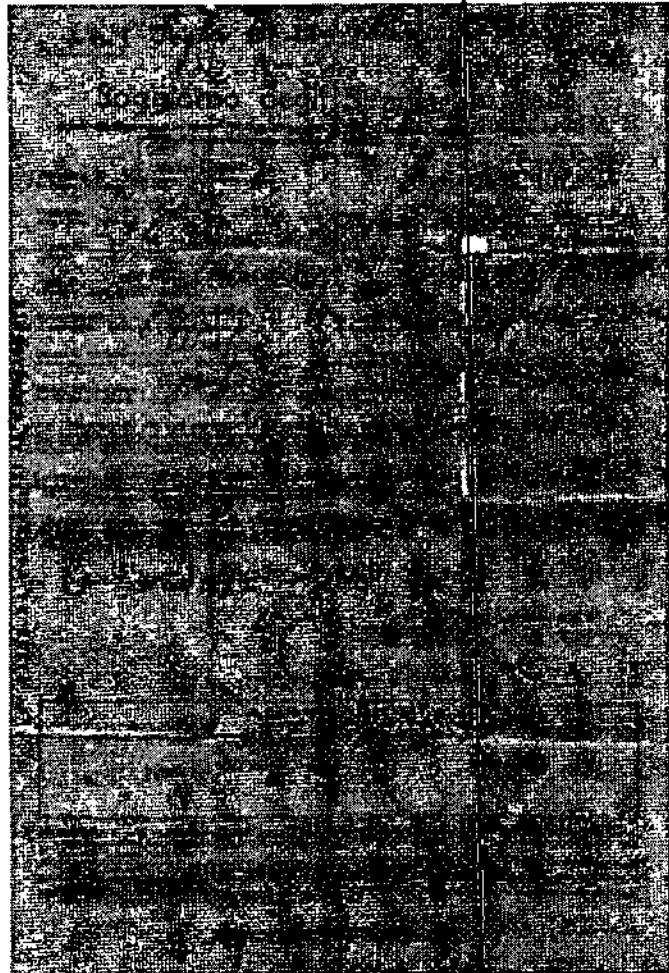
המינוני. למזלי כבר

בתחילת אוקטובר הוטלה עלי משימת 'הלזוי' הראשונה. במשרד 'המוסד' במילם נמסר לי, שעלי להגיע ללה-ספציה וכי את התדריך המפורט, אקבל עוד באותו לילה משאול מאירוב-אביגור, ראש 'המוסד' בכבודו ובעצמו. תמה על הכבוד שנפל בחלקי לקבל את המשימה ישירות "מפי הגבורה", הת"צבתי בחצות הליל במלון 'אמבאסדרה'. בחדר חשוך למדי נוכחו שני גברים בלתי-מוכרים לי ואחד מהם הציע לי בתנועת יד לשבת. שניהם ישבו מכונסים בעצמם מבלי להוציא הגה. "הצטרפתי" לשתיקתם, שנמשכה בעיני כנצת. לאחר כמה דקות התעשת אחד מהם ופנה לחברו: "יאני, יהודה צריך להגיע לחוף, מסור לו את הפרטים". לשמע השם, "נפל לי האסימון".

יאני אבידוב היה נציג

'המוסד' בצפון-אפריקה. הוא הוזעק לאיטליה משום שבנו,

איתן, נורה למוות כמה ימים קודם לכן, בעת שקבוצת אנשי בית-ר-אצ"ל ניסתה להשתלט על מחנה פליטים באוסטריה וגופתו הוברחה לאיטליה ע"י 'חבורת ה-T.T.G'. שאול הגיע מפאריס למילם ע"מ לתמוך ולסייע ליאני בשעתו הקשה וניצל את "ההזדמנות" לתדרך אותי בפרטי משימתי בחוף אלג'יריה - מבצע שיאני היה אמור לרכז.

"חוף ההעמסה הוא במפרץ קטן כ- 60 ק"מ מערבית לעיר אלג'יר. סירות של דיג צרפתי מקומי יעבירו את המעפילים לאוניה. מדורה קטנה תשמש כסימן לתחילת הפעילות", פתח... וסיים יאני את התדרוך. לשאלתי בדבר נקודת הציון הימית של המפרץ, לא הייתה בפיו תשובה ולשאלתי איך נקבע המרחק מאלג'יר, השיב שהוא נמדד באמצעות מד-המרחק של... מכוניתו. שאול, שהבחין שהתשובות אינן מספקות, עודד אותי להמשיך ולשאול. תוך כמה דקות הסתיים התדרוך בשאלה של שאול: "יהודה, האם בתנאים אלו ניתן לבצע?" ברוח אותם ימים ובנסיבות המיוחדות, השבתי בחיוב, אם כי, קרוב לוודאי, שמראה פני הסגיר את אשר בלבי. שאול לווה אותי לדלת, טפח על שכמי ולחש לעברי, "בהצלחה [ובהיסוס- מה הוסף] נראה מה ניתן עוד לעשות". סתם ולא פירש. שאול לא מסר לי פרטים כלשהם על הספינה (לימים התברר לי שהוא היה מודע ל"היסטוריה" שלה). בהתאם להראות המשכת ללה-ספציה והיה עלי לפגוש אלמוני בשם 'שמיר', שהיה אמור להכניס אותי לעניינים, במלון 'קונקורד'.

לימים התברר לי ש"שמיר", כינויו של נחום כרמלי, נמנה על צוות הכנת האוניות של שלוחת 'המוסד' בצרפת ונשלח לאיטליה, תוך עקיפת המנגנון המקומי של 'המוסד' ע"מ לפקח על "הכנת הכלים של 'הגוף' [דאנדריה, סוכן אוניות שעבד עם 'המוסד' עוד לפני מלה"ע]", Yilderan וספינה נוספת, Maria Giovanni, שזכתה לכינוי 'החלוצ' וכעבור חודשיים הוסב שמה ל"ט בנובמבר".

קבלת הפקוד. למחרת היום יצאנו לראות את הספינה שנמצאה על Slipway במספנה ב- Porto Venere. מה שראיתי בהתקרבות, לא דמה כלל לספינה ובוודאי לא ל'מפרשית'. על הספון, בין הגשר-חדר ההגה למבנה החרטום Forecastle הבחנתי במבנה נוסף ומכוער להפליא, ששינה כליל את הצלילית (Silhouett) של הספינה וחמור מכך, הוא פגע גם ביציבותה (ואת זאת למדתי תוך זמן קצר, "בדרך הקשה").

עליו לספינה לפגישת הכרות עם 'הפדרונה' - רב-חובל בספינות קטנות, המוסמך כנווט חופים בלב - שהתגלה כ'אב-ים' אותנטי בעל רגל מעץ, כבסרטי הפיראטים מהמאה הקודמת. "שמיר" הציג אותי כנציג החוכרים, בוגר ב"ס ימי המוסמך להנחות את 'הפדרונה' בכול הקשור למשימות ויעדי ההפלגה ואחראי בלעדי לארגון וניהול החיים הפנימיים של "הנוסעים". 'הפדרונה' הציץ לעברי במבט של "מה הצוּציק הזה מבין בימאות" ושאל, באנגלית עילגת, לגילי (להערכתו, הפרש הגילים בינינו היה כ- 30 שנה). "הוספתי" שנתיים לגילי ולאיוון התדמית של צעיר חסר ניסיון, שאלתיו על מצב הציוד לנווט אסטרונומי, סקסטנט וכרונומטר. הסברתי לו, שבחלק מנתיבינו המתוכננים נפליג הרחק מהחופים וע"כ יהיה עלי להגדיר מעת לעת את מיקומו ע"מ לדווח לממונים עלי. "אני רואה שאתה ואני נסתדר היטב", סיים 'הפדרונה' את "ההתמודדות המקצועית". בנימה אופטימית זו "קבלתי" את הפקוד על 'הברק'.

לימים נודע לי שהמודיעין הבריטי היה מודע לתנועותיה של הספינה ודווח עליהן לאיטלקים. למסמך סודי מה- 13 לאוגוסט 1947 שנמסר למשרד החוץ האיטלקי צורפה רשימת אוניות חשודות שבראשה "כיכבה" המפרשית Yilderan (Schooner):
"Estimated capacity 500, 191 Grt. Turkish flag. At Savona. She has asked the port authorities for permission to carry legal emigrants to Palestine and it is understood that the Italian authorities are detaining her in port, pending further investigation".

במכתב מה- 2 באוקטובר עדכנו הבריטים את מיקומה:

"Yilderan. Sailed from Savona on 25th September 1947, for Smyrna. Now at La Spezia for Careening. Reported due to sail on 2nd October".

ואילו במזכר מה- 7 לאוקטובר דווחו הבריטים, כי Yilderan הנמצאת עדיין בלה-

ספציה, מתכוונת לעסוק בהעפלה:

"Strongly suspected intending to embark illegal Jewish immigrants".

והם ביקשו מהאיטלקים לנקוט נגדה בצעדי מניעה נמרצים ויעילים. למיטב זכרוני, באותו יום היינו כבר בדרכנו לחוף אלג'יריה.

הכנת הספינה להפלגה. מתאו המהודר למדי של 'הפדרונה' יצאנו לסיור הכרות בספינה בהדרכתו של סם, צעיר יווני דובר אנגלית רהוטה והדור בלבושו שהוצג בפני כנציגו של 'הגוף', בעל הספינה. ספינת העץ, התגלתה כ'ענתיקה', שנבנתה בתחילת המאה ה-20 אם לא קודם לכן, למפרשית דו-תרנית. מאוחר יותר "הוטלא" בה מנוע 'מרצדס-בנץ' "עייף", שבים נוח הפיק 6-7 קשרים. הצוות האיטלקי, מ'הפדרונה' עד לטבח, כלל 8 איש, שעבדו – בעת הפלגה – בשתי משמרות, בנות 6 שעות כ"א. במהלך הסיור, שיבח סם את "מרכולתו" כ"סוחר סוסים" מחסה. לדבריו, במחסן המקורי הותקנו דרגשים לקליטת כ-350 מעפילים והמבנה העילי הנוסף תוכנן לקלוט עוד כ-200 איש.

בקורס החובלים למדנו מברצ'יק כיצד לתכנן את "שטחי המחיה" של המעפילים ע"מ לנצל כול פינה. "על הניר", זה נראה יפה ואילו כאן בשטח – "קופסת סרדינים". בהרגשת הקלה, אנו עולים לגג המבנה העילי שאמור לשמש כתחליף לסיפון – שטח חיוני למעבר "הנוסעים" לשירותים ולהתאזרויות – והנה, "שוד ושבר", המתכנן שכח להתקין מעקה בטיחות!

היווני ניסח להצטדק ויעץ לי לחלק את המעפילים לקבוצות קטנות ולהוציאם ל"סיפון" תחת פקוח "ותאמין לי, בעד כול הון שבעולם לא הייתי מסכן את בני עמנו". גם התגלית שהיווני הינו יהודי לא הרגיעה אותי. 'שמיר', ששמר על שתיקה, סיים את פרשת המעקה בנימוק "המשכנע" ביותר: "אין זמן לשנויים. מחר יורדים מ"הסליפ" ויוצאים לדרך".

באותו יום הצטרפו אלי שני חברי לצוות 'המלווים', בני גפן, 'גדעוני' וד"ר קליין, רופא שגויס מקרב המעפילים. למחרת בבוקר התמקמנו בספינה והתכוננו להפלגה. בני הקים את "תחנת" האלחוט והרופא את "המרפאה". שני התאים, שנבנו משני צדי הגשר וחברו במסמרות למבנה העילי, שימשו גם כ"חדרי-שינה" - בני זאנכי בתחנה והרופא במרפאה. המעבר מתא לתא היה דרך... גג המבנה העילי.

בשלב זה, 'שבת' עם 'הפדרונה' לתכנן את נתיב הפלגתנו. מסרתי לו שהיעד הוא נמל אלג'יר. "איזה קורס אתה מעדיף?" נשאלתי. "ישירות לאלג'יר" תוך שאני מצביע במפה על נתיב המוביל מלה-ספציה ועוקף את האי קורסיקה מצפון. "באיזה קורס היית אתה בוחר?" 'הפדרונה' מצביע על נתיב העובר לאורך 'המגף' ומשם חוצה בדרך הקצרה לחוף האפריקאי ומסיים ב"גרוד" החוף, מערבה.

"נתיב זה, יאריך את משך ההפלגה ביום, לפחות ולנו, היהודים, אין זמן". פסקתי. בנוסף לשיקול הענייני, חלף במוחי שיקול נוסף. מניסיונם של חברים שקדמו לי, למדתי ששיוט בקרבת החוף, משמש – בתזאונות שונות - כפיתוי לכמה רבי-חובלים ו/או מכונאים ראשיים להיכנס לנמל, לצרכי "התאזרויות" או כדברי עדה סרני: "מפני שידידתו התגוררה שם".

לקראת הירידה מה"סליפ", התמקמתי על גג המבנה העילי בקרבת הגשר ע"מ לחזות ב"טקס ההשקה". נאומים וניפוץ בקבוק שמפניה לא היו, אך את מה שראיתי, לראשונה בחיי, לא אשכח לעולם. עובדי המספנה שיחררו את העגלה והספינה החלה לצבור תאוצה בדרכה המימה. בזוית העין, ראיתי את 'שמיר' אסם על הרציף מנופפים בידיהם לשלום. המפגש עם המים גרם לתנודת גלים ומיד לאחר מכן "התייצבה" הספינה עם... List (נטייה) של כ-10 מעלות לפחות. במספנה – "פניקה ג'נרלה". גורת התקרבה במהירות והחזירה אותנו לרציף. סם התנצל והבטיח לתקן את התקלה בהקדם. מנימוקי קונספירציה, הורה לנו 'שמיר' לעזוב את הספינה.

בימים הבאים, יוצבה הספינה באמצעות תוספת Ballast (נטל). בצהרי היום השלישי, הגיע 'שמיר' ובפיו שתי הודעות. הראשונה, מדאיגה. יש לצאת מיד לדרך, מחשש ממשי לעצירת הספינה ע"י השלטונות האיטלקיים ואילו השנייה, "עשתה לי את היום". שאול, שחשש מכישלו המשימה, לא שכח אותנו והורה להבריח אלינו ללה-ספציה את הדיג הצרפתי מאלג'יר, כדי שישמש כנווט של חוף ההעלאה. אבן נגולה מלבי.

בהגיענו לספינה, מקדם את פני סם: "בהיענות לבקשתך, התקנו מעקה על גג המבנה העילי". אני מעיף מבט ומגלה, שסביב המבנה הוצב "מעקה", שורת עמודי ברזל, שחוברו בכבל מודד בקוטר של 1/2". "תודה" ובלבי חשבתי, "יותר טוב מכלום".

ברגע האחרון התברר שחלק ניכר מהאספקה "הקשה", בעיקר שקי סוכר, קמח ואורז, טרם הגיע. 'שמיר' המודאג, לחץ ליציאה מידית מאזור המספנה. סוכם, שנמתין

לאספקה במזח נידון, בקרבת היציאה מהמפרץ. לפנות ערב הגיעה משאית האספקה. "כל הידיים" הפנויות בראשם שלושתנו, צוות המלווים, התגייסו לפריקה. עם אור אתרון, במחצית אוקטובר 1947, יצאנו מלה-ספציה בדרכנו לאלג'יר (נראה שהבריטים לא הבחינו ביציאתנו ולא ידעו דבר על תנועות הספינה לאחר צאתה לים. המידע הבא לאיטלקים הועבר רק ב-18 לנובמבר 1947, כחודש וחצי לאחר יציאתנו מלה ספציה והחזרת הספינה לבעליה ב...סרדיניה): "Arrived Chivitavecchia on 3rd November 1947"

איך ולמה הגענו לסרדיניה, ביציאה מהמפרץ, עברנו ל"משטר הפלגה". הצוות האיטלקי נקרא לעיסוקיו ואנו המשכנו בסידור האספקה במחסן. רוח דרום-מערבית ערה נשבה בעוצמה שטלטלה את הספינה לאורכה ולרוחבה. על אף "אי-הנוחות", המשכנו בעבודתנו ובחצות הליל נפלנו כשקיים על דרגשינו. על אף העייפות, השינה מאתנו והלאה. בדרגש מתחת, בני נאנח ומקיא לתוך דלי. עם בוקר אני יוצא לגשר. 'הפדרונה' מנמנם באחת מפנותיו. אני מצטרף אליו לקערית קפה עם פת לחם טבולה בו.

למען האמת, התיאבון ממני והלאה, אבל אני יודע שרצוי לדחוס משהו לקיבה. עוצמת הרוח הלכה והתחזקה והטלטולים - בהתאם. משמאלנו התנשא החוף הצפוני של קורסיקה, שהגן עלינו במקצת מפני רוח הסערה הדרום-מערבית ההולכת וגוברת. כעבור כשעתיים, "איבדנו" את חסות החוף והתחלנו להרגיש את הסערה. בנוסף לשריקת הרוח, נשמעו חריקות צורמות, שמקורן במסמרות שהיו אמורות לחבר את המבנה העילי לגשר. 'הפדרונה' מגלה סימני דאגה. אנו מסכמים, שלאחר שנתרחק למרחק בטחון מהחוף, "נלך" הישר מול הגלים, על אף שהדבר ירחיק אותנו כ-20 מעלות מהנתיב המתוכנן.

בצהרי היום, שעה קלה לפני שינוי הקורס אל מול הגלים, שבת המנוע והספינה "התייצבה" לרוחב הגלים שהחלו לתבוס בה למלא אורכה ואף שטפו מפעם לפעם את גג המבנה העילי. הטלטלה העזה, גרמה לעקירת כמה מהמסמרות והחריקות הפכו ל"גניחות ויללות" מבשרי רעה.

מאתר ו"שעת הקשר"¹ קרבה, קפצתי לחדר המכונה, ליתר דיוק לכך בירכתיים בו נמצא המנוע, ע"מ להתעדכן במצבו. ממעלה הסיפון ראיתי את שני המכונאים עוסקים בפירוק מכלל כלשהו. מצוקותיהם ותנועות ידיהם הבנתי, שמכלל ההנעה נשבר והתיקון יארך כמה שעות. חזרתי לתאי והכתבתי לבני מברק, שכלל הגדרת מיקום, מצב הים והתקלה במנוע. בני הכרית עצמו לקום מהדרגש, הצפין את המברק ובשארית כוחותיו שידר אותו במועד. המברק הלאקוני לא שיקף לאשורו את מצבנו בים.

חזרתי לגשר ומצאתי את 'הפדרונה' מכווץ עדיין בפיתנו. ההגאי, חסר התעסוקה, התפלל והצטלב. הסערה טרם הגיעה לשיאה, אך כמה מהגלים גרמו לטלטולים כה עזים, שהטו את הספינה עד 45 מעלות מצד לצד. יותר מפעם אחת חשבתי בלבי, שהספינה לא תצליח להתיישר בשלב זה החליט 'הפדרונה' לפרוש את המפרשים. עד מהרה התברר, שהם מחוררים, מעשי שיני עכברים ושני מלחים נצטוו לתקנם. חלפו שעות, בהן כול מעיינינו ב"התמודדות" על השגת השליטה בספינה. מי "ינצח"? המכונאים או המלחים? יתקן המנוע, נפנה את החרטום אל מול הגלים. יפרשו המפרשים, נפנה את הירכתיים ו"נלך" עם הרוח.

לפנות ערב הגיע המכונאי הראשי לגשר. מתנועת ראשו הבנתי שהישועה רחוקה עדיין. 'הפדרונה' היפנה את תשומת לבו של המכונאי למבנה העילי. מחלון הגשר ניתן היה להבחין במסמרות גלויים לעין. ניסיתי להבין על מה הם מדברים. "הסקתי", שהם חוששים מהתפרקות המבנה (בחלוף הסכנה, וכאן אני מקדים את המאוחר, הודה בפני 'הפדרונה', שהוא תשש לגרוע מכול - התהפכות הספינה, כתוצאה משינוי מרכז הכובד בשל תוספת המבנה העילי ובשפה פשוטה, סכנת חיים). לפני שחזר לעבודתו, התעניין המכונאי בהתקדמות... תיקון המפרשים.

לסיכום היממה הראשונה בים, מצבנו נראה תמור למדי. הסערה התגברה ועוצמתה הגיעה לדרגה 6, מצב ים לא "סימפאטי" לכול ספינה בגודל שלנו, לא כול שכן, לספינה ללא-שליטה הנתונה לחסדי הגלים ולכך יש להוסיף את בעיית הבעיות שלנו - המבנה העילי, ש"יללת" מסמרותיו המתפרקים "ניגנה על העצבים". בשל החשיכה, נפסקה עבודת תיקון

¹ הקשר לא היה רציף. נקבעו 'שעות קשר' קבועות, בהן היה 'הגדעוני' חייב להתקשר ללהאזין.

המפרשים ונותרה רק התקווה, שבמשך הלילה המכונאים יצליחו להתגבר על התקלה. חזרתי לתאי והכתבתי מברק נוסף, אותו סיימתי בהתרעה, שיתכן ונזדקק לשירותי גרירה. בני, ששהה כול היום לבד בתא, נראה לי כנתון על סף היסטריה. על אף זאת, הוא עשה את שלו, הצפין ושדר את המברק.

כול הלילה התהפכנו על דרגשינו. ממרום הדרגש העליון, חששתי שאם אעצום את עיני, אני עשוי ל"עוף" לשולחן עליו היה מוצב המשדר. עם בוקר חזרתי לגשר. הים געש, אך נראה ששיא הסערה מאחורינו. באחת מפינות הגשר גיליתי את המכונאי הראשי, שקוע בשינה. 'הפדרונה' דווח לי, שהמכונאים נכשלו ואפסה כול תקווה לתקן את התקלה בים. חזרתי מיד לתאי. למשמע החדשות, בני התמוטט: "תראה, ידי מאובנות ואיני מסוגל לשדר" פרץ בבכי. מאחר ונתרו כמה דקות ל"שעת הקשר" הבאה, זינקתי להזעיק את הרופא.

ברגע שעליתי לגג המבנה העילי הרטוב, נסתה הספינה על צידה. איבדתי את שווי המשקל ומצאתי את עצמי מחליק על הישבן, הישר אל... הים הגועש. כשרגלי "פגעו" במים, הנפתי את ידי ותפשתי בכבל המעקה (אותו כבל בודד, שהותקן לבקשתי לפני ההפלגה) וכשהספינה התיצבה, געזרתי בכבל והגעתי למרפאה. מצאתי את הרופא - אותו לא ראיתי מאז ליל אמש, כשסיימנו לסדר את מחסן המזון - שרוע על דרגשו, חוור כסיד. באידיש עילגת הסברתי לו את מצבו של בני. לשבחו של ד"ר קליין ייאמר, שהוא זינק מדרגשו, תפש בקבוק ספירט וצמר-גפן ונחפז בעקבותיי. חצינו את ה"סיפון" הרטוב וה"בוגדני", כשאנו נעזרים אחד בשני. מצאנו את בני רכון על מפתח השידור, מקיש ביד מאובנת את "הקווים והנקודות". עקבתי בחרדה אחר הנעשה. הרופא משפשף את ידיו של בני לסירוגין והוא, שהיה מסוגל לשדר בכל אחת מידי, המשיך להקיש את המברק הגורלי: "שלחו גוררת".

חזרתי לגשר והודעתי ל"פדרונה" על הזמנת הגוררת. ניסיתי לחשב את משך הזמן שידרש ל"מוסד" לעלייה ב' לטפל בדרישתנו. לא הכרתי את תהליכי העבודה וקבלת ההחלטות במסגרת ה"מוסד" במילנו ופריז. הערכתי וקיוויתי, שמקרה חירום מעין זה, יסופל בדחיפות הראויה במשך היום ולפיכך, במקרה הטוב ביותר, ניתן לצפות להגעת גוררת בערבו של יום המחרת. ובינתיים, "מסביב יהום הסער", אם כי עוצמתו נחלשה במקצת.

למחרת בבוקר יצאתי עם 'הפדרונה' והמכונאי לסיור 'בקרית נזקים'. נקודת "האור" היחידה - שני המלחים הממשיכים להסליא את המפרשים. במבנה העילי המראה מפחיד. חלק מהמסמרות בקוטר של 0.5 ס"מ השתחררו כליל. "פני הספינס" של שני "זאבי הים" הותיקים, אינו מגלה את אשר בלבם (אחרי הכול, הם נציגיו של 'הגוף'). בצהריים, הופתענו לטובה. נתקבל מברק המודיע ש'החלוץ' - ספינה בשם Maria Giovanni, חכורה אף היא מ'הגוף' ויצאה מלה-ספציה כיומיים אחרינו - שהייתה בדרכה להעלות מעפילים בחוף הצרפתי, הופנתה אלינו והמפגש יערך במשך הלילה.

לפנות בוקר התגלו אורות ספינה קרבה. הקמנו קשר וכווננו את 'החלוץ' לעברנו. העברת תבלי הגרירה, באור ראשון, נעשתה במומנות רבה. על גשר 'החלוץ', זיהיתי את חברי לפלי"ם, נמרוד אשל וקובה בצר. על אף קרבתנו לקורסיקה הצרפתית, נצטוונו להיכנס למפרץ שומם למדי, בחוף הצפוני של סרדיניה האיטלקית. בשלב זה פרשה 'החלוץ' את מפרשיה ומיד אחריה, הצלחנו גם אנו. במהירות משותפת - המנוע (של 'החלוץ') והמפרשים של שתי הספינות - שלא עלתה על 3-4 'קשרים', הפלגנו לעבר מיצר 'בוניפציוס', בין סרדיניה לקורסיקה. בשל התנועה בנתיב אלכסוני לגלים והחלשות עוצמתם, פחתה רמת הטלטולים ותכיפותם. מראה שתי ספינות המפרשים, נראה בעיני כלקוח מסרטי הפיראטים.

למחרת בבוקר, חצינו את המיצר ונכנסנו למפרץ "שכוח אל", שאיננו זוכר את שמו. בהתאם להוראות, הוטל על 'החלוץ' להמשיך לצפון-אפריקה במקומנו ואנו, צוות מלווי 'הברק', נצטוונו ל"נטוש" את הספינה ולחזור לאיטליה. העברנו ל'החלוץ' את הדיג הצרפתי וכן את בני 'הגדעוני' וד"ר קליין, שצטוו להתחלף עם מקביליהם, נחמן ('בוב') בורשטין 'הגדעוני' וחובש, אף הוא מקרב המעפילים.

לפני יציאת 'החלוץ' לדרכה, שוחחתי עם בני על "חווית" שידור מברק הדרישה לגוררת. תשובתו הדהימה אותי: "לך קל לדבר, אתה יודע לשחות". לך תסביר לו, שאיש לא יכול היה להיצל בשחייה של כ- 10 מיל בסערה. לרופא היה הסבר פסיכולוגי להתאבנות כפות ידיו של בני. לדבריו, בני חש שחיי כולנו וחיינו הוא, תלויים בהעברת המברק. כול המתח

שהצטבר בקרבו השפיע על ידיו, "כלי העבודה" של 'הגדעוני'. לאחר הפרידה מ'החלוץ', נפרדתי גם מצוות 'הברק'. פרידה נרגשת ביותר, כצפוי מחבר אנשים שזה עתה התחשלו בסכנה משותפת. לפני שעזבנו, הזמין אותי 'הפדרונה' - שהתגלה כאדם זימאי מעולה - לתאן ועל כוונת יין הודה בפני, שהיו רגעים שהוא חשש להתהפכות הספינה וכי: "לא הייתה כול הצדקה להוסיף את המבנה הארוך על הסיפון". עזבנו את הספינה ובלבי נשאתי ברכה "ברוך שפטרנו מעונשה". חזרנו בטיסה לרומא ועד מהרה חזרתי ללה-ספציה למשימתי הבאה - פיקוד על ספינה בשם Sette Frateli.

לסיכום פרשת 'הברק', מן הראוי לציין, שהיה זה הניסיון האחרון להפעיל ספינה זו במסגרת מפעל ההעפלה. הניסיון הראשון החל כשנה קודם לכן, בסוף 1946. 'הברק' יעדה להעלות מעפילים באיטליה, להיפגש עם 'חיים ארלזורוב' - שהגיעה משוודיה עם כ- 600 מעפילים - ו"לקלוט" את מעפיליה בקרבת חופי הארץ ע"מ לשחררה למשימות נוספות. בינואר 1947, בעת יציאתה מנמל מרסיי פרצה בה שריפה ששיבשה את לוח הזמנים למפגש. באמצע פברואר היא יצאה שנית, אך קלקול במנוע, סיכל סופית את תכנית המפגש. מעל לשבועיים המתינה 'חיים ארלזורוב' עם 664 מעפיליה במימי אלג'יריה ליציאת 'הברק' ממרסיי. כשתכנית החבירה בין השתיים בוטלה, נצטוותה 'חיים ארלזורוב' להפליג לאיטליה, להעלות עוד 734 מעפילים ולהמשיך ארצה.

'הברק' נגררה לקורסיקה ומשם בדרכה לאיטליה היא עלתה על שרטון בקרבת ליבורנו. לימים, למדתי את "ההיסטוריה" של הספינה מיומן המבצעים של מטה 'המוסד' לעליה ב' בפאריס. בשמונה חודשי ינואר-ספטמבר 1947 בהם נוהל היומן, נרשמו מעל ל- 50 שיחות טלפון המתארות את "דרך הייסורים" ש'המוסד' עבר בניסיונותיו לשלב ספינה חכורה זו במפעל ההעפלה.

בחרתי להציג בפניך הקורא רשומה אחת מהיומן מה-1 באפריל 1947. פינו 'ברג'-גינברג, חשב 'המוסד' באירופה, דווח מאיטליה למטה בפאריס: " 'ברק'. לפי הבדיקה [הכלי] מתאים ל- 450 איש. המוטור לא טוב. המהנדס אינו רוצה לקבל אחריות למשלוח אנשים. 'ברג' מבטיח כי זוהי דעה אובייקטיבית ולאנשי 'ברושי' [מכינות ארזי, ששבועיים לאחר מכן אולץ לסיים את תפקידו כממונה על שלוחת 'המוסד' באיטליה] אין כל עניין להטיל דופי בכלי. 'ברושי' מציע ש'ברק' תלך ריקה [מאנשים] עד מקום פגישה [עם אוניה נושאת מעפילים במרחק] יומיים מ'ארנון' [מהארץ] ושם תוכל להעמיס. ליומיים היא טובה... בעניין 'הברק', [ברג] שמע את דעותיהם של אלכס [שור, מלווה 'הברק'] והמהנדס הימי [קרוב לוודאי, האיטלקי דמיניו]. לדעת אלכס יכול הכלי להכיל מקסימום 400 איש. 'ברק' זקוק ל'בלסט' [זיבורית, נטל] 800. המוטור אורכו [יתכן וצ"ל אינו] בטוח, אכן תיקונו אצל 'בנימין' [מכינות איטליה], אך אין בו ביטחון. המהנדס בדק את קרקעיתה של הספינה, קבע - שהייתה שריפה [במרסיי בינואר 47]. ותוצאותיה לא תוקנו כראוי. המקום שניזוק מכוסה בקרשים הדפוקים במסמרים. המהנדס סבור שיש סכנה להוביל ב'ברק' אנשים, בייחוד למרחק רב. סבורים שבאה בחשבון במצב הנוכחי רק להעברת [אנשים] מקלי [אחר] ממרחק לא רב מהארץ".

הדו"ח הנ"ל - עליו לא ידעתי דבר בעת שקיבלתי את הפיקוד על הספינה, כחצי שנה לאחר כתיבתו, - מהווה כתב האשמה חמור כנגד ראשי 'המוסד', שבניגוד לחו"ד המומחים החליטו לשלוח דווקא ספינה זו למשימה בנתיב ההעפלה הארוך ביותר בים התיכון, איטליה - אלג'יריה - ארץ-ישראל ועוד בתקופת הסתיו.

ב-1985 העדתי על הפלגת-סרק זו בפני חוקרי המכון לחקר ההעפלה ע"ש שאול אביגור ואף העברתי להם דו"ח כתוב. אני מודה שדי רעדה בעת הכתיבה, מחשש שהגזמתי בתיאור הסכנה בפניה עמדנו. היום, למקרא חו"ד הנ"ל, "רווח" לי. מזל שהתקלות אירעו בדרכנו לאלג'יריה ולא לאחר העלאת המעפילים ועל כך נאמר כבר: "שומר פתאים ה'".

תעודה עם תמונה לחיזוק 'תעודת השהייה' חסרת התמונה של הרשקו פרישר.

המנהל הכללי של
השירות המבחן
משרד המשפטים
תל אביב
מס' 1000/1948
תאריך: 27.12.1948

השירות המבחן
משרד המשפטים
תל אביב

המנהל הכללי של
השירות המבחן
משרד המשפטים
תל אביב
מס' 1000/1948
תאריך: 27.12.1948

7.12.47

התאגדות יישובי...
הנהלת הנהלת...
הנהלת הנהלת...
הנהלת הנהלת...

Table with columns for dates and names, possibly a ledger or record book. Includes handwritten entries and dates like 5.12.47.

EXPORTS

הנהלת הנהלת...
הנהלת הנהלת...
הנהלת הנהלת...

ספינת ההגנה, הפורצים
העלתה עודדים בחוף ת"א

הנהלת הנהלת...
הנהלת הנהלת...
הנהלת הנהלת...

170 הגיעו ב, הפורצים

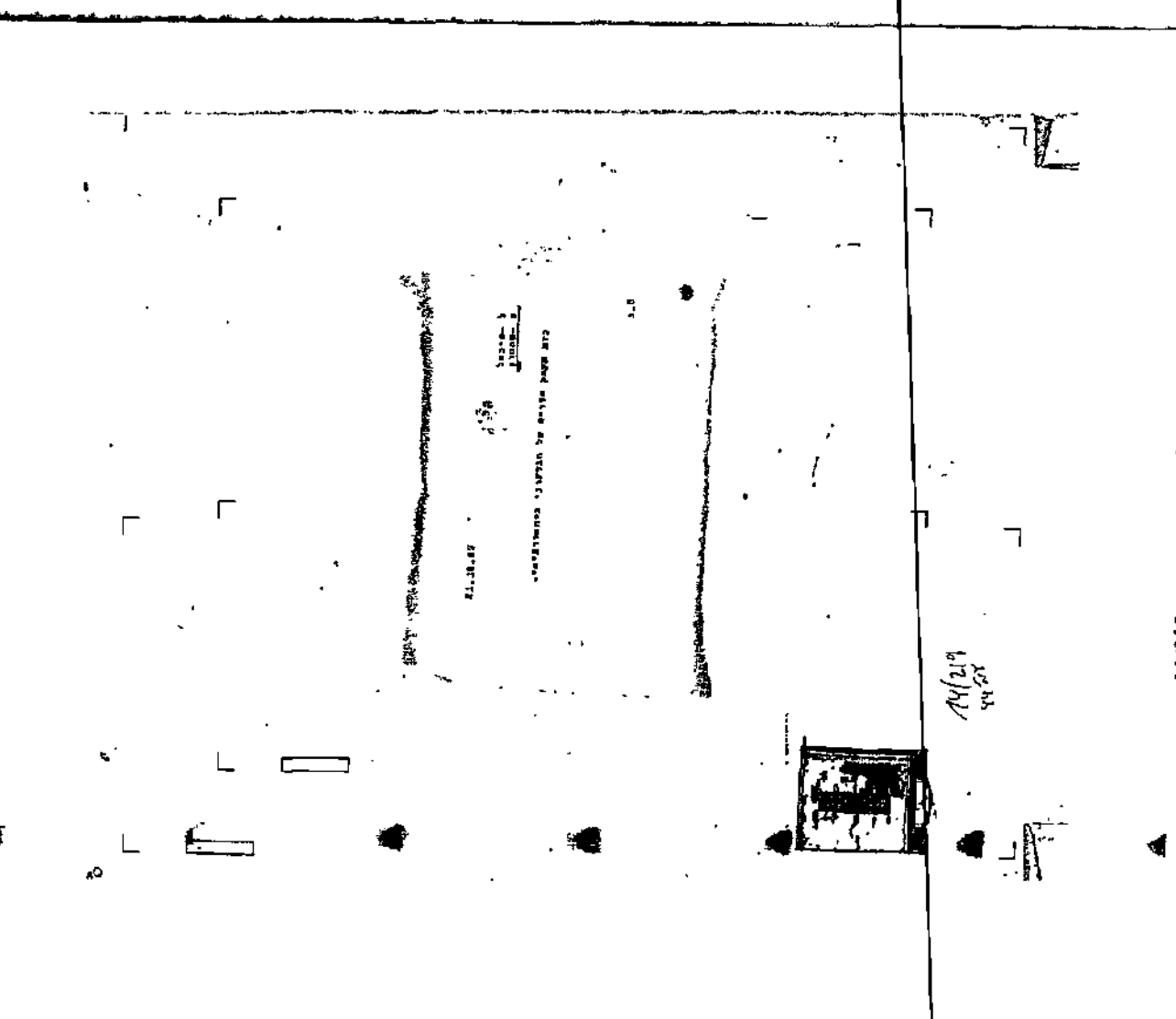
הנהלת הנהלת...
הנהלת הנהלת...
הנהלת הנהלת...

הנהלת הנהלת

הנהלת הנהלת...
הנהלת הנהלת...
הנהלת הנהלת...

הנהלת הנהלת

הנהלת הנהלת...
הנהלת הנהלת...
הנהלת הנהלת...

7.12.47

התאגדות יבשית... המעורבות של הממשלה... המעורבות של הממשלה...

Table with columns for 'מחיר' (Price) and 'כמות' (Quantity). Includes handwritten notes and a signature '5.12.47'.

הוצעו מעפילים בגיליה בת"א... המעורבות של הממשלה... המעורבות של הממשלה...

7.12.47

EXPORTS... המעורבות של הממשלה... המעורבות של הממשלה...

ספינת ההגנה "הפורצים" העלתה עולים בחוף ת"א

אומדן בטיח חודש דצמבר... המעורבות של הממשלה... המעורבות של הממשלה...

5.12.47

170 הגיעו ב"הפורצים"... המעורבות של הממשלה... המעורבות של הממשלה...

ספינת 3 - ספינת המעפילים הפורצים - קטעי עיתונות

הממשלה... המעורבות של הממשלה... המעורבות של הממשלה...

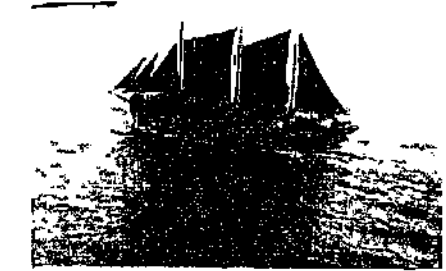
7.12.47

EXPORTS... המעורבות של הממשלה... המעורבות של הממשלה...

ס"מ : 170 x 40 x 40
ימאי עברו מ"החלוץ" אל "הפורצים" (14/11)

ספינת המעפילים "החלוץ" - המלווה נמרוד אשל - יצאה מלה-ספציה באיטליה לכיוון חוף בנדול בצרפת להעלאת מעפילים לארץ. בדרך נקראה לחלוץ את ספינת המעפילים "היברק" - המלווה יחודה בן צור - בגלל קלקול במנועה, כשהייתה בדרכה לחוף אלג'יר להעלאת מעפילים מיוצאי מרוקו. על "היברק", בנוסף ליהודה, היו הגדעוני בני גפן ורופא מעפיל - ד"ר קליין. ד"ר קליין ובני גפן עברו מ"היברק" ל"החלוץ" כשבני מתחלף עם הגדעוני נחמן בורשטיין "בובי", שעבר מ"החלוץ" אל "היברק".¹

איור 57 - הספינה Giovanni Maria היא ספינות המעפילים "החלוץ" ואח"כ - ה"כ"ט בנובמבר"

14 נוב, 2012

http://www.palyam.org/Hahapala/NAfrica/NE_about_KT_November

"החלוץ" היגיע למפרץ התעמסה שבתוף אלג'יר מכיוון מזרח והתגלתה במגדלור כף קסקין. כש"החלוץ" החלה בהעמסת המעפילים, כוחות הצינדרמריה המקומית תועקו לחוף ודרשו להפסיק את פעולת התעמסה. לאחר שפתחו באש, פעולת התעמסה הופסקה כדי למנוע נפגעים או אסון. הספינה הצליחה לחמוק כשעל סיפונה ארבעים וארבעה מעפילים מעולי מרוקו, שהספיקו לעלות לספינה ואיתם הורוביץ, שליח מארץ ישראל, שקיבל פקודה להצטרף להפלגה.² סה"כ 45 איש שהיו אמורים לעבור אל "הפורצים".

הפגישה עם "החלוץ"

בחצות ליל 23-24/11/1947 נפגשנו עם "החלוץ" מול גולף-דה-פורט במערב קורסיקה. הגידעונים החתלפן. בני גפן, שעבר מ"היברק" אל "החלוץ" עבר מ"החלוץ" אל "הפורצים" ותחלף עם שלמה רוזן - "הנס", שעבר מ"הפורצים" אל "החלוץ".³ יחד עם בני עברו אלינו ד"ר קליין והמלווה הורוביץ, שליח עליה בי באלג'יר. בנוסף להם העבירו אלינו מ"החלוץ" את הארבעים וארבעה המעפילים מעולי מרוקו בהם צעירים כבני 17, 18, 19, נשים ובחן נשים

¹ עדות יחודה בן צור

² בן דים, א. השליחת הארץ ישראלית לצפון אפריקה התקופה הראשונה 1943-1948/9. אמצע: ארכיון יד טבנקין תיק 13-2-2/567

³ גפן בני. (08/12/1947). העתק הד"ח של הגדעוני "הפורצים". תל אביב: הארכיון לתולדות ההגנה 14/219 עמ' 43-45 (ראה טפה 4 א, ב, ג)

⁴ נמרוד אשל מספר: http://www.palyam.org/Hahapala/NAfrica/NE_about_KT_November עמ' 3

חרת. בספינה התעוררה בעיה למצוא מקום למספר גדול של מעפילים להם לא חיינו ערו (כאמור בספינה נותרו עוד כשלושים מיטות). עברתי בספינה ומצאתי מקומות נוספים שאו היה לשכן בהם חלק מהמעפילים. לבסוף נשארתי עם שמונה מעפילים להם לא מצאתי מקו עברתי שוב ושוב, עוד ועוד בין תאי המעפילים ולא מצאתי מקום "להכניס בו סיכה". ב ברירה הם היו צריכים לישון על הסיפון. יצאתי לאתר מקום לשמונת המעפילים ולאחר כ שעה חזרתי אליהם ולא מצאתי אותם. מסתבר שהמעפילים ביוזמתם הצטופפו על הדרג והזמינו את השמונה להצטרף אליהם.¹

מאז השתנתה דעתי - השקפת עולמי - לחלוטין :

לכל אדם הוקצה מקום בנפח של 40 ס"מ x 40 ס"מ x 170 ס"מ.

הבנתי, ששום תכנון ויהיה המדויק והבדוק ביותר לא יכול לקחת בחשבון את מה שבני : מסוגלים לעשות בעצמם - מה שיתברר כנכון בכל תחומי החיים.

אחד מארבעים וארבעה עולי מרוקו שעברו מ"החלוץ" אל "הפורצים" היה אברהם דגן (דאד

ניתוח בלב ים

אחד ממעפילי מרוקו שעברו אלינו מ"החלוץ" חלה מאוד באתת מעיניו.² ד"ר קליין קבע ש חייב לנתח אותו.

חרופא פנה אלי ואמר, שהוא בדק את התרופות שהיו בהחזקתו של הקומנדנט (הקבו הצרפתי - הוא מצא תרופות רבות ומגוונות מסוגים שונים לכל מקרה שרק ייתכן שי ביניהן פניצילין, שהייתה אז תרופה יקרת מציאות בעולם - אבל הוא לא מצא אף טיפו כדור מורפיום.

ללא מורפיום לא יכול היה להרדים את החולה.

מסתבר שהקומנדנט היה מכור לסמים והשתמש במורפיום.

לצורך הניתוח הרופא נזקק לחומרי הרדמה ולדם, שבלעדיהם לא יוכל לנתח את החולה.

אמרתי לו שלי יש דם מסוג A. הוא יכול לקחת ממני. אבל הרופא לא ידע את סוג דם החולה לרופא יש דם מסוג O - יכול לתרום לכולם.

חרופא נתח את החולה: חרדימו בשתיית אלכוהול - השתמש בדמו הוא לסגת החולה.

מדוע נגררים לשימוש בסמים?

שאלתי את הרופא (שאלה מאוד רלוונטית גם להיום): "איך אנשים מבוגרים, אינטליג ומחונכים שמוזחרים מלקחת סמים, יודעים שזה מביא לאבדון, בכל זאת נגררים לשי בהם?" היותי תמים. והרופא השיב:

¹ מוסיפה לעדות הלינה בירנבאום ממעפילי הפורצים: "בין המעפילים היו גם נשים הרות. הצטופפו על הדרגשים ופי למעפילים מקום".

² הלינה בירנבאום מעידה: "ס, הייתה לו עין כזו כמו עגבנייה" כשהיא מדגימה באגרוף כי דיה לפני עינה דימנית, ומעיד ליאן שגורף ממעפילי "הפורצים": "אתה מחזיר אותי להפלגה, אני עומד על יד הרופא ורואה את הניתוח"

בטוח/שנתפסנו. האנגלים כנראה לא הבחינו בזה והסתלקו. השעה כבר לפנות ערב. פנינו מזרחה לכיוון הארץ.

חשיכה ירדתי למחסנים - המצב במחסנים היה נורא. אהא ושבעים איש בתוך חלל סגור ומחניק בלי אוויר. אינני יודע איך אף לא אחד נחנק שם. מוות. העלינו מייד את כולם אל הסיפון, טיהרנו את המחסנים, תוך שאנחנו ממשכיכים את זהפלגה לכיוון יד מרדכי. ליד מרדכי היינו אמורים להגיע בערב שלמחרת. בבוקר ראיתי את האלחוטאי מתרוצץ. שאלתי אותו: "בני מה קרה?"

גוי ענה לי שקיבל מברק לתעביר את מקום הנחיתה ממקום ג למקום ח והוא מחפש את קוד המקומות.

אתברר שחיינו צריכים להעתיק את מקום התורדה מיד מרדכי, שהיה בהישג יד עם סיכויים אובים לפרוץ את החסג בלא שניתפס, אל מעונות עובדים חי שליד נמל תל אביב.

אעכשיו עלינו להפליג לאורך כל חוף הארץ מול כל מחנות הצבא הבריטי, שלאורך חוף הים לעזה וצפונה.

זתרעמנו וטענו שמבחינתנו הצלחנו לפרוץ את הבלוקאדה הבריטית ומעכשיו והלאה אם ניתפס גלל שינוי חיעוד - אז ניתפס. אבל פקודה היא פקודה.

אסתבר שהפקודה שקיבלנו הייתה מאוד צודקת. לא ידענו שבארץ התחילה המלחמה. מות היה וולה בגורל המעפילים אילו ההורדה הייתה מתבצעת ביד מרדכי!

איור 59 - מברק שקיבלנו לשינוי מקום התורדה

ס - ארנון - 4.05.47 - 0645 - 2.12.47

- 1. לרגלי הפצת בארץ מקום העכורה במקום צופים יהיה זליג.
- 2. עליכם לפגוע בחצות מול מעונות עובדים חי.
- 3. הסוכר לכם המקום. אסרו קבלת ההוראה.

ארכיון ההגנה המוסד לעלייה. הפורצים מרום 22.11.47 - 2.1.49 תיק 14/219 עמוד 8.

איור 60 - קטע מתעבורת הקושר בחורדה

4.12.47

- 0320 - פארנון - א. זכרו לזרוק העונן בירכתיים. ב. לחוף ירדו רק סוגה וירדנלי. השאר חוזרים. ג. לא לתוריד את הגויים על הוראה סמחוף. ד. מקיידו להוריענו תכופות מצכס לאחר ההפלגה.
- 0321 - פפרים - נסגסנו בסירה.
- 0323 - פפרים - הגענו שלחו סירות.
- 0324 - פפרים - זרקנו עוגן.
- 0326 - פפרים - לסטסון - סה עם הפכסיירים האם אפשר להחליף את אריף
- 0327 - פארנון - אדיר חוזר עם הסכסירים.
- 0332 - פאדיר - לסטסון - אני כבר חורדיים על הים.

ארכיון ההגנה המוסד לעלייה. הפורצים מרום 22.11.47 - 2.1.49 תיק 14/219 עמוד 12.

אני לא ירדתי לחוף. נאמר לי שאני חוזר עם הספינה לחייל. ניגש אלי אדם ונתן בידי \$ 500 חמש מאות דולר (אני בחיים שלי לא חשבתי שאחזיק סכום כזה של כסף) ואמר לי: "זה כסף שלך. אם תצטרך תשתמש בו. לקומנדנט אל תיתן כלום כי הוא קיבל את כל מה שמגיע לו וחוסף: יוחאי בן טון ומשה ליפסון מצטרפים אליך להפלגה" והלך.

ופונה אלי הקומנדנט הצרפתי ואומר לי, ששמע ברדיו ה - BBC תחזית מזג האוויר, מתקרבת סערה איומה, הספינה צריכה תיקונים והוא מפליג לטריפולי בלבנון.

אמרתי ליוחאי ולמשה ליפסון שאנחנו לא מפליגים וירדנו מהאוניה. הטרידו אותי חמש מאות הדולרים "ששרפו" לי את הכיס. בדרך על המזח פגשתי את האדם שמסר לי את הכסף. אמרתי לו "אני לא מפליג קח את הכסף בחזרה". נפטרתי מחמש מאות הדולרים.

בדומה לכל המעפילים אוכסנתי אצל משפחה נחמדה מאוד בתל אביב. בעלת הבית התייחסה אלי כמו אל פליט שעבר את השואה. ניסיתי להסביר לה שאני ישראלי - מהארץ - אבל היא לא הבינה. כל הזמן אמרה "איזה חיים היו לכם... איך יצאתם משם..."

הדבר שהכי חטריד אותי היה - אמבטיה. אחרי עשרה ימים כאלה על האוניה אני לא יכול להיכנס למיטה אם אני לא עושה אמבטיה ומתרחץ כהלכה.

בעלת הבית חששה שאין מים חמים לאמבטיה. אמרתי לה: "אין דבר, גם מים קרים טובים". התאריך 4 בדצמבר - כבר היה די קר. היו מים חמים, עשיתי אמבטיה טובה. הלפתי לישון, ישנתי טוב. מאז לא נפגשתי שוב עם המשפחה הזו ואינני יודע מי הם.

מכאן, פניתי לבית הוועד הפועל של ההסתדרות בתל אביב, קיבלתי שוב פתק למזוודה בגדים ועשרים וחמש לירות. כמו בפעם הקודמת, אלא שהפעם הייתי כבר מתורגל. בבית הוועד הפועל פגשתי במקרה את נחום אריאלי.

7.12.47

התאגדות יבשית...
התאגדות יבשית...
התאגדות יבשית...

Table with columns for dates and names, including '5.12.47' and '7.12.47'.

הוצעו מעפילים בגיליה בת"א
הוצעו מעפילים בגיליה בת"א
הוצעו מעפילים בגיליה בת"א

7.12.47

EXPORTS
הוצעו מעפילים...
הוצעו מעפילים...

ספינת ההגנה, הפורצים העלתה עודדים בחוף ת"א

אומדן בטיח חודש חודש ההגנה...
החוף אישם חודש חודש ההגנה...
המסעלים הניצו במסגרת ההגנה והעלו על ידי פלוגת...

5.12.47

170 הגיעו ב"ה הפורצים"

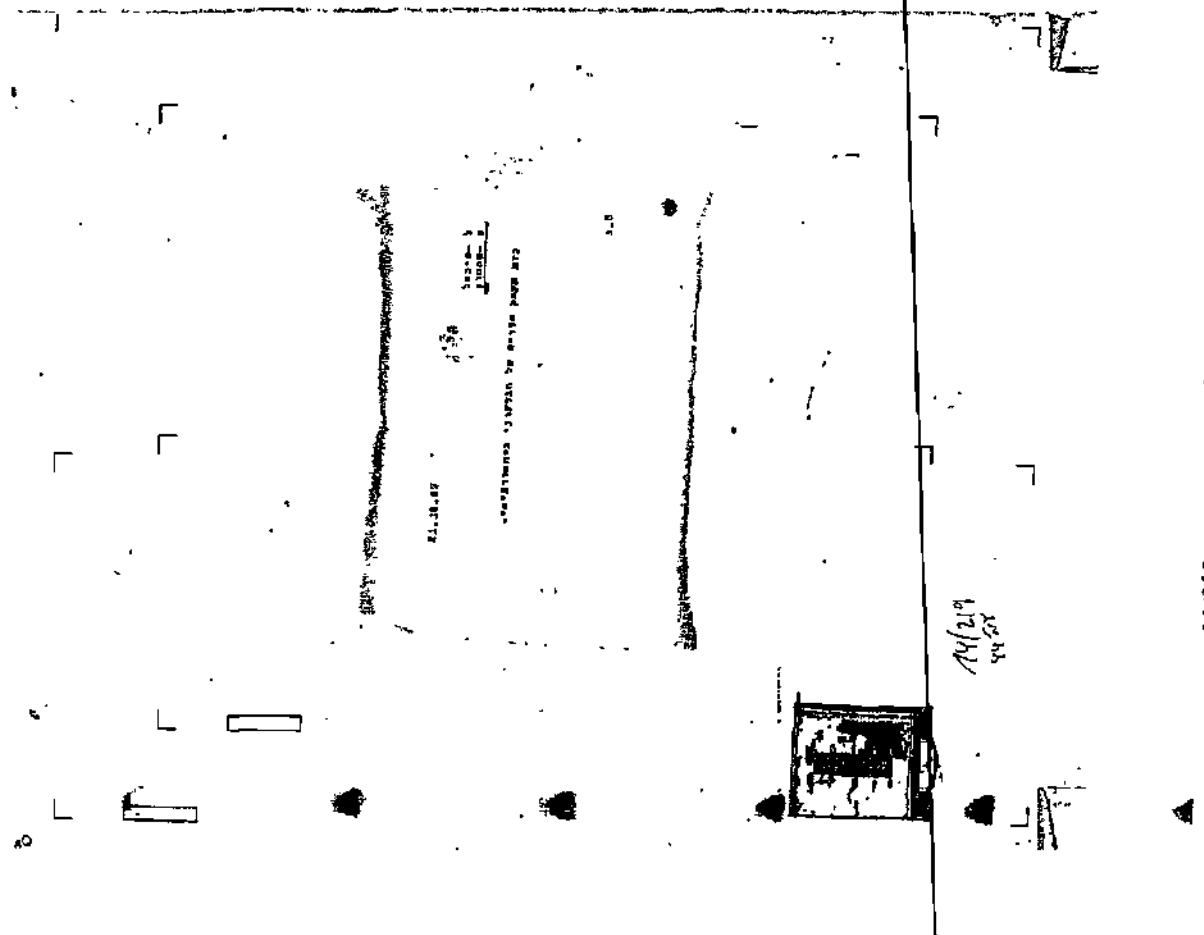
כ-170 מעפילים הגיעו לחוף...
המעפילים הגיעו לחוף...
המעפילים הגיעו לחוף...

7.12.47

EXPORTS
הוצעו מעפילים...
הוצעו מעפילים...

ספח 3 - ספינת המעפילים הפורצים - קטעי עיתונות

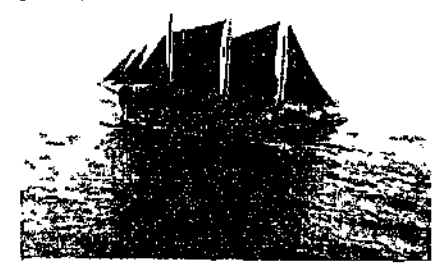
ספח 4 א - למוכחל משמשון - נתיח הגדעוני מתפורצים - מותנת

ס"מ : 170 x 40 x 40
ימאי עברו אליו (14 תמונות)

ספינת המעפילים "החלוצי" - המלווה נמרוד אשל - יצאה מלה-ספציה באיטליה לכיוון חוף בנדול בצרפת להעלאת מעפילים לארץ. בדרך נקראה לחלופי את ספינת המעפילים "היברק" - המלווה יהודה בן צור - בגלל קלקול במנועה, כשהייתה בדרכה לחוף אלג'יר להעלאת מעפילים מיוצאי מרוקו. על "היברק", בנוסף ליהודה, היו הגדעוני בני גפן ורופא מעפיל - ד"ר קליין. ד"ר קליין ובני גפן עברו מ"היברק" ל"החלוצי" כשבני מתחלף עם הגדעוני נחמן בורשטיין "בובי", שעבר מ"החלוצי" אל "היברק".¹

איור 57 - הספינה Giovanni-Maria היא ספינות המעפילים "החלוצי" ואח"כ - ה"כ"ט בנובמבר"

1- יוני, 2012

http://www.palyam.org/Hahapala/NAfrica/NE_about_KT_November

"החלוצי" היגיע למפרץ התעמסה שבתוף אלג'יר מכיוון מזרח והתגלתה במגדלור כף קסקין. כש"החלוצי" החלה בהעמסת המעפילים, כוחות הצינדרמריה המקומית הוזעקו לחוף ודרשו להפסיק את פעולת ההעמסה. לאחר שפתחו באש, פעולת ההעמסה הופסקה כדי למנוע נפגעים או אסון. הספינה הצליחה לחמוק כשעל סיפונה ארבעים וארבעה מעפילים מעולי מרוקו, שהספיקו לעלות לספינה ואיתם הורוביץ, שליח מארץ ישראל, שקיבל פקודה להצטרף להפלגה.² סה"כ 45 איש שהיו אמורים לעבור אל "המורצים".

הפגישה עם "החלוצי"

בחצות ליל 23-24/11/1947 נפגשנו עם "החלוצי" מול גולף-דה-פורט במערב קורסיקה.

הגידעונים החתלפו. בני גפן, שעבר מ"היברק" אל "החלוצי" עבר מ"החלוצי" אל "המורצים" ותחלף עם שלמה רוזן - "הנס", שעבר מ"המורצים" אל "החלוצי".³ יחד עם בני עברו אלינו ד"ר קליין והמלווה הורוביץ, שליח עליה בי באלג'יר. בנוסף להם העבירו אלינו מ"החלוצי" את הארבעים וארבעה המעפילים מעולי מרוקו בהם צעירים כבני 17, 18, 19, נשים ובחן נשים

¹ עדות יהודה בן צור

² בן דים, א. השליחות הארץ ישראלית לצפון אפריקה התקופה הראשונה 1943-1948/9. אפעל: ארכיון יד טבנקין, תיק 13-2-2/567

³ גפן בני. (08/12/1947). הפתח הד"ח של הגדעוני ב"המורצים". תל אביב: הארכיון לתולדות ההגנה 14/219 עמ' 43-45 (ראה טפה 4 א, ב, ג)

⁴ נמרוד אשל מספר: http://www.palyam.org/Hahapala/NAfrica/NE_about_KT_November עמ' 3

חרת. בספינה התעוררה בעיה למצוא מקום למספר גדול של מעפילים להם לא חיינו ערו (כאמור בספינה נותרו עוד כשלושים מיטות). עברתי בספינה ומצאתי מקומות נוספים שאו היה לשכן בהם חלק מהמעפילים. לבסוף נשארתי עם שמונה מעפילים להם לא מצאתי מקום עברתי שוב ושוב, עוד ועוד בין תאי המעפילים ולא מצאתי מקום "להכניס בו סיכה". נ ברירה הם היו צריכים לישון על הסיפון. יצאתי לאתר מקום לשמונת המעפילים ולאחר כ שעה חזרתי אליהם ולא מצאתי אותם. מסתבר שהמעפילים ביוזמתם הצטופפו על הדרג והזמינו את השמונה להצטרף אליהם.¹

מאז השתנתה דעתי - השקפת עולמי - לחלוטין :

לכל אדם הוקצה מקום בנפח של 40 ס"מ x 40 ס"מ x 170 ס"מ.

הבנתי, ששום תכנון ויהיה המדויק והבדוק ביותר לא יכול לקחת בחשבון את מה שבני : מסוגלים לעשות בעצמם - מה שיתברר כנכון בכל תחומי החיים.

אחד מארבעים וארבעה עולי מרוקו שעברו מ"החלוצי" אל "המורצים" היה אברהם דגן (דאד

ניתוח בלב ים

אחד ממעפילי מרוקו שעברו אלינו מ"החלוצי" חלה מאוד באתת מעיניו.² ד"ר קליין קבע ש חייב לנתח אותו.

חרופא פנה אלי ואמר, שהוא בדק את התרופות שהיו בהחזקתו של הקומנדנט (הקבו הצרפתי - הוא מצא תרופות רבות ומגוונות מסוגים שונים לכל מקרה שרק ייתכן שי ביניהן פניצילין, שהייתה אז תרופה יקרת מציאות בעולם - אבל הוא לא מצא אף טיפו כדור מורפיום.

ללא מורפיום לא יכול היה להרדים את החולה.

מסתבר שהקומנדנט היה מכור לסמים והשתמש במורפיום.

לצורך הניתוח הרופא נזקק לחומרי הרדמה ולדם, שבלעדיהם לא יוכל לנתח את החולה.

אמרתי לו שלי יש דם מסוג A. הוא יכול לקחת ממני. אבל הרופא לא ידע את סוג דם החולה לרופא יש דם מסוג O - יכול לתרום לכולם.

חרופא נתח את החולה: חרדימו בשתיית אלכוהול - השתמש בדמו הוא לסגת החולה.

מדוע נגררים לשימוש בסמים?

שאלתי את הרופא (שאלה מאוד רלוונטית גם להיום): "איך אנשים מבוגרים, אינטליג ומחונכים שמוזחרים מלקחת סמים, יודעים שזה מביא לאבדון, בכל זאת נגררים לשי בהם?" היותי תמים. והרופא השיב:

¹ מוסיפה לעדות הלינה בירנבאום ממעפילי המורצים: "בין המעפילים היו גם נשים הרות. הצטופפו על הדרגשים ופי למעפילים מקום".

² הלינה בירנבאום מעידה: "ס, הייתה לו עין כזו כמו עגבנייה" כשהיא מרגימה באגרוף כי ידה לפני עינה הימנית, ומעיד ליאן שגורף ממעפילי "המורצים": "אתה מחזיר אותי להפלגה, אני עומד על יד הרופא ורואה את הניתוח"

בטוח/שנתפסנו. האנגלים כנראה לא הבחינו בזה והסתלקו. השעה כבר לפנות ערב. פנינו מזרחה לכיוון הארץ.

חשיכה ירדתי למחסנים - המצב במחסנים היה נורא. אהא ושבעים איש בתוך חלל סגור ומחניק בלי אוויר. אינני יודע איך אף לא אחד נחנק שם. מוות. העלינו מייד את כולם אל הסיפון, טיהרנו את המחסנים, תוך שאנחנו ממשכיכים את זהפלגה לכיוון יד מרדכי. ליד מרדכי היינו אמורים להגיע בערב שלמחרת. בבוקר ראיתי את האלחוטאי מתרוצץ. שאלתי אותו: "בני מה קרה?"

כי ענה לי שקיבל מברק לתעביר את מקום הנחיתה ממקום ג למקום ח והוא מחפש את קוד המקומות.

אתברר שחיינו צריכים להעתיק את מקום התורדה מיד מרדכי, שהיה בהישג יד עם סיכויים אובים לפרוץ את החסג בלא שניתפס, אל מעונות עובדים חי שליד נמל תל אביב.

אעכשיו עלינו להפליג לאורך כל חוף הארץ מול כל מחנות הצבא הבריטי, שלאורך חוף הים לעזה וצפונה.

זתרעמנו וטענו שמבחינתנו הצלחנו לפרוץ את הבלוקאדה הבריטית ומעכשיו והלאה אם ניתפס גלל שינוי חיעד - אז ניתפס. אבל פקודה היא פקודה.

אסתבר שהפקודה שקיבלנו הייתה מאוד צודקת. לא ידענו שבארץ התחילה המלחמה. מות היה וולה בגורל המעפילים אילו ההורדה הייתה מתבצעת ביד מרדכי!

איור 59 - מברק שקיבלנו לשינוי מקום התורדה

ס - ארנון - 4.05.47 - 0645 - 2.12.47

- 1. לרגלי הפצת בארץ מקום העבודה במקום צופים יהיה זליג.
- 2. עליכם לפגוע בחצות מול מעונות עובדים ת.
- 3. הסוכר לכם המקום. אסרו קבלת ההוראה.

ארכיון ההגנה המוסד לעלייה. הפורצים מרום 22.11.47 - 2.1.49 תיק 14/219 עמוד 8.

איור 60 - קטע מתעבורת הקושר בחורדה

4.12.47

- 0320 - פארנון - א. זכרו לזרוק העונן בירכתיים. ב. לחוף ירדו רק סוגה וירדנלי. השאר חוזרים. ג. לא לתוריד את הגויים עד הוראה סמחוף. ד. מקיידו להוריענו תכופות מצככס לאחר ההפלגה.
- 0321 - פפרים - נסגסנו בסירה.
- 0323 - פפרים - הגענו שלחו סירות.
- 0324 - פפרים - זרקנו עוגן.
- 0326 - פפרים - לסטסון - סה עם הפכסיירים האם אפשר להחליף את אריף
- 0327 - פארנון - אדיר חוזר עם הסכסירים.
- 0332 - פאדיר - לסטסון - אני כבר חורדיים על הים.

ארכיון ההגנה המוסד לעלייה. הפורצים מרום 22.11.47 - 2.1.49 תיק 14/219 עמוד 12.

אני לא ירדתי לחוף. נאמר לי שאני חוזר עם הספינה לחייל. ניגש אלי אדם ונתן בידי \$ 500 חמש מאות דולר (אני בחיים שלי לא חשבתי שאחזיק סכום כזה של כסף) ואמר לי: "זה כסף שלך. אם תצטרך תשתמש בו. לקומנדנט אל תיתן כלום כי הוא קיבל את כל מה שמגיע לו וחוסף: יוחאי בן טון ומשה ליפסון מצטרפים אליך להפלגה" והלך.

ופונה אלי הקומנדנט הצרפתי ואומר לי, ששמע ברדיו ה - BBC תחזית מזג האוויר, מתקרבת סערה איומה, הספינה צריכה תיקונים והוא מפליג לטריפולי בלבנון.

אמרתי ליוחאי ולמשה ליפסון שאנחנו לא מפליגים וירדנו מהאוניה. הטרידו אותי חמש מאות הדולרים "ששרפו" לי את הכיס. בדרך על המזח פגשתי את האדם שמסר לי את הכסף. אמרתי לו "אני לא מפליג קח את הכסף בחזרה". נפטרתי מחמש מאות הדולרים.

בדומה לכל המעפילים אוכסנתי אצל משפחה נחמדה מאוד בתל אביב.

בעלת הבית התייחסה אלי כמו אל פליט שעבר את השואה. ניסיתי להסביר לה שאני ישראלי - מהארץ - אבל היא לא הבינה. כל הזמן אמרה "איזה חיים היו לכם... איך יצאתם משם..."

הדבר שהכי חטריד אותי היה - אמבטיה. אחרי עשרה ימים כאלה על האוניה אני לא יכול להיכנס למיטה אם אני לא עושה אמבטיה ומתרחץ כהלכה.

בעלת הבית חששה שאין מים חמים לאמבטיה. אמרתי לה: "אין דבר, גם מים קרים טובים". התאריך 4 בדצמבר - כבר היה די קר. היו מים חמים, עשיתי אמבטיה טובה. הלפתי לישון, ישנתי טוב. מאז לא נפגשתי שוב עם המשפחה הזו ואינני יודע מי הם.

מכאן, פניתי לבית הוועד הפועל של ההסתדרות בתל אביב, קיבלתי שוב פתק למזוודה בגדים ועשרים וחמש לירות. כמו בפעם הקודמת, אלא שהפעם הייתי כבר מתורגל.

בבית הוועד הפועל פגשתי במקרה את נחום אריאלי.